

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Danes v Gorenjskem glasu

1. stran: Planinska kočja, ki ma tuš

2. stran: Vodovod za Viševco in Vrhovlje

3. stran: Tekoče čez mejo

4. stran: Jugoslovanska rekorderka najhitrejša tudi na Brdu

5. stran: Snežna oaza pod Skuto

Ljudi Kranjčani na voglo

Kranj — Planinsko društvo Kranj na srečanje slovenskih planincev, ki bo v nedeljo, 8. septembra, Rogli. Odhod posebnega avtobusa ob 8. uri izpred hotela Creina. Prijezd v avtobusu v društveni pisarni Koroski cesti 27.

Ardicija za Živ žav

Strazišče — Prihodnjo soboto, 7. septembra, se bodo otroci spet srečali na tradicionalni otroški veselici pod Šempeturskim gradom. Organizatorji jim pripravljajo obilo vesele igre, glasbe, plesa, lutk, pa stojijo z najrazličnejšimi sladkarijami, majicami in drugimi zanimivostmi. V gosteh pri Živžavu bodo nastopili pevci, ansambli, športniki, pa ekipa Pionirskega lista s svojim znancom Pepetom Napako. Tisti, ki bi radi nastopili na Živžavem programu, naj se v četrtek, 5. septembra, oglasijo v domu krajevske skupnosti Strazišče, kjer bo objavljena avdicija za Živ žav.

Naš videnje torej v četrtek, zaneseno pa prihodnjo soboto pod Šempeturskim gradom, kamor bodo iz organizacije organizirali prevoz člani avtomobilne zveze šoferjev in avtomobilistov.

Brdo: Rebeka zmagovalka spominske dirke — Petletna kobila Rebeka na vajetih lastnika Branka Puharja iz Veržeja je prepričljivo slavila na jubilejni, 5. spominski dirki maršala Tita na hipodromu Brdo pri Kranju. Jugoslovanska rekorderka je tudi na Brdu potokla stari rekord steze in dosegla čas 1.18,7. Pisan konjeniški spored, v katerem se je v osmih dirkah predstavilo prek šestdeset konj, med njimi vsi najboljši jugoslovanski kasači, si je ogledalo prek petnajst tisoč ljudi. (cz) — Foto: F. Perdan

ALPETOUR

NOVO V HOTELU CREINA V KRANJU

ODPRLI SMO KOZMETIČNI SALON S TELESNO MASAŽO
s čimer smo popestrili delovanje saune

OBIŠČITE NAS IN TUDI SAMI STORITE KAJ
ZA VAŠE BOLJŠE POČUTJE

informacije in naročila po telefonu: 23 650

vabi vas kolektiv hotela **CREINA**

Dve obnovljeni šoli na Gorenjskem — V petek, 29. avgusta, so na Gorenjskem slovesno odprli dve obnovljeni osnovni šoli: v Radovljici prizidek k osnovni šoli Antona Tomaža Linhart, v soboto pa prenovljeno šolo Petra Kavčiča v Škofji Loki. Na sliki: slovesnost v Škofji Lokih. — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Razlike se večajo

Te dni se po poletnem predahu ponovno začenejo razprave o izkoriščanju lastnih zmogljivosti. Sodiijo v priprave na septembrski plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije. Nadaljuje se akcija, ki so jo marsikje obravnavali z levo roko. Toliko, da so opravili zadolžitve, za katero je bilo slišati, da je le ena kampanja več. Učinki kampanj pa so praviloma ničevi.

Naslonitev na lastne sile je res lahko le kampanjska fraza, če s tem razumemo enkratno razpravo v osnovni organizaciji Zveze komunistov. Gospodarski dosežki, vse večje razlike med sorodnimi delovnimi organizacijami in panogami pa dokazujejo nasprotno. Dobro poslujejo v večini delovnih in temeljnih organizacijah, kjer so bili že v preteklih letih odvisni predvsem od svojega denarja, kjer so vedeli, kaj hočejo in so znali spodbuditi ljudi, da na strojih, kakršni pač so, naredijo, kar največ morejo. Hkrati pa poskrbeti, da izdelki niso obležali v skladiščih, temveč so se uveljavili v hudi mednarodni konkurenci.

Prav gotovo drži podatek, da je na Gorenjskem štiri petine opreme iztrošene. Vendar se da tudi na takšnih strojih dobro delati. V kranjskem IBI na primer v povprečju 18 let starih strojih izdelajo 99 odstotkov tkanine prve kakovosti ob 96-odstotnem izkoristku strojev. Podobne razmere so v škojloškem EGP, kjer na že davno odpisanih strojih ustvarjajo visok dohodek, ki jim omogoča, da bodo tovarno v kratkem v celoti posodobili. Nadpovprečne rezultate dosegajo v Gorenjski predilnici, kjer so s pametno naložbeno politiko v zadnjih desetih letih, tovarno povsem posodobili. Na najtežjih delovnih mestih delajo avtomati in celo robote že poznajo. S tem dosegajo evropsko produktivnost in kakovost pa tudi osebni dohodki so visoki.

Vse več delovnih organizacij iz nekdanj privilegiranih gospodarskih panog pa je danes v težavah. To je tovarna, ki so vedno lahko računale na bančne kredite in s pomočjo visoke inflacije in nizkih obresti porabile tudi del dohodka, ki so ga ustvarili drugi. Danes je seveda treba dolgove vrniti. Obresti požirajo vse več dohodka in le z visoko produktivno in kakovostno proizvodnjo, dobro organizacijo dela, skratka s skrajnim izkoristkom lastnih zmogljivosti, se bodo lahko izkopalji iz težav.

Tako imajo na primer v Iskri-Elektromotorji v Železnikih, ki so polletje zaključili z izgubo, sodobno tovarno, izvozni program in dobre delavce, skratka vse možnosti za uspešno poslovanje, vendar jim dolgovi iz preteklosti poberejo več kot lahko ustvarijo. Samo za obresti so dali več kot za osebne dohodke.

L. Bogataj

Predsednikovega odstopa niso podprli

Radovljica — V četrtek, 29. avgusta, je zasedalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Radovljici, seje pa sta se udeležila tudi predstavnik republiškega sveta ZSS Vinko Kovačič in predsednik medobčinskega sveta ZSS za Gorenjsko Ivan Torkar. Na dnevnem redu je bila le ena točka — odstop predsednika radovljiških sindikatov Vlada Siliča.

Vladimir Silič je zaprosil za odstop v zvezi z nedavnimi dogodki v Verigi, ko so številni delavci podpisali listino za izstop iz sindikata. Po njegovem to dokazuje, da je delo sindikata v Radovljici neučinkovito, da so delavci izgubili zaupanje vanj in da radovljiški sindikat tudi nima zadosti podpore republiškega. V takih razmerah, je dejal Vladimir Silič, ne more več delati. Predsedstvo radovljiških sindikatov, ki je sprva kaniilo odstopiti skupaj s predsednikom, saj so vse naloge opravljali skupno, prošnje predsednika za odstop ni podprlo. Vlada Siliča ima namreč za dobrega sindikalnega predsednika, ki je veliko storil za delavce. Obsodili so tudi številne govornice in polresnice, ki so se širile glede Verige in škodile ugledu Vlada Siliča. Menili so tudi, da odstop predsednika, ki se v takih razmerah upravičeno čuti prizadetega, ne more rešiti številnih problemov, nakopičenih v Verigi in drugje, kakor jih tudi ne rešujejo množični izstopi iz sindikata. Sicer pa bodo zadnje besedo o tem čez nekaj dni spregovorili delegati občinskega sveta zveze sindikatov v Radovljici.

D. Ž.

KOMPAS

VAŠ
TURISTIČNI
SERVIS

POSLOVALNICA
Kranj
Tel.: 28-472,
28-473

Pleskarja ubil električni tok

Tenetiše — 25-letni Mila Metelko iz Kranja se je v četrtek, 29. avgusta, smrtno ponesrečil pri delu v transformatorski postaji v Tenetišah. S sodelavcem (oba sta zaposlena pri zasebniku Juretu Rihtaršiču z Mlake) sta pleskala zid trafo postaje. Daljnovod je bil pod napetostjo, delo pa je potekalo brez vednosti nadzorne službe Elektro. Ko se je Metelko povzpel po lestvi, da bi prepleskal površino ob nosilnih izolatorjih, se je s hrptom dotaknil električnega vodnika. Padel je s sedmih metrov na tla, kjer je obležal mrtev.

Avto je pogorel

Sorica — Ko se je voznik Rafael Šavli, star 33 let, doma iz Podbrda v toliminski občini, v petek, 30. avgusta, z avtom peljal od Vresja proti Sorici, se mu je nenadoma vžgal avtomobilski motor. Ogenj je skušal sam zadušiti, vendar mu ni uspelo. Šele gasilci iz Bohinjske Bistrice so ga pogasili in s tem preprečili, da bi se razširil na bližnji gozd. Ogenj je avto docela uničil, tako da gmotna škoda presega 200 tisočakov.

Delovni kolektiv osnovne šole Petra Kavčiča v Škofji Loki je od izobraževalne skupnosti prejel priznanje, ker je minulo šolsko leto zaradi gradnje delal v zelo težkih razmerah.

Dve obnovljeni šoli

Ob začetku šolskega leta so na Gorenjskem slovesno odprli dve obnovljeni osnovni šoli: v petek prizidek k osnovni šoli Antona Tomaža Linharta v Radovljici in v soboto prenovljeno šolo Petra Kavčiča v Šolski ulici v Škofji Loki

Radovljica, Škofja Loka — Zadnji konec tedna pred začetkom šole je bil za kolektiva osnovnih šol Antona Tomaža Linharta v Radovljici in Petra Kavčiča v Škofji Loki zelo slovesen. V Radovljici so predali namenu dograjeni prizidek k osnovni šoli, v Škofji Loki pa odprli do cela obnovljeno in na severu dozdano šolsko poslopje.

Ko je radovljiska osnovna šola pred tremi leti postala pretesna, so se v občini odločili, da naslednjih pet let namenijo odstotek od bruto osebnega dohodka za gradnjo šol. Pred letom dni so zasadili prve lopate in se lotili gradnje prizidka. Iz bruto osebnih dohodkov so uspeli zbrati nekaj nad polovico potrebnih sredstev, 16 odstotkov so zbrali z združevanjem sredstev osnovnih šol, nekaj manj kot 10 odstotkov iz občinskega proračuna, nekaj iz rednega proračuna izvršnega sveta in nekaj iz občinskega sklada za gradnjo zaklonišča. Stroški gradnje in opreme so veljali 210 mio. dinarjev.

K starim 23 učilnicam so s prizidkom pridobili 12 novih, veliko telovadnico s streliščem, malo telovadnico (prostor je bil namenjen za bazen), povečani sta kuhinja in jedilnica, zgrajeno je dvonamensko zaklonišče, skupaj s spremljajočimi prostori je zgrajenih novih

2.300 kvadratnih metrov in 1216 obnovljenih. Gradnja, ki je bila v rokah gradbenega podjetja Gorenje iz Radovljice, načrte je izdelal Zavod za urbanizem z Bleda, strokovno nadziral pa Alpdom iz Radovljice, je končana z nekajmesečno zamudo. Kljub temu se je včeraj v novih prostorih že začel pouk.

S slovesnostjo, na kateri so sodelovali učenci osnovne šole in godbeniki Alpleša, so v soboto dopoldne odprli tudi obnovljeno šolo Petra Kavčiča v Šolski ulici v Škofji Loki. Učenci, učitelji in starši so otvoritev komaj pričakali, saj je pouk doslej potekal v dveh šolah, za višje razrede v Podlubniku, za nižje v Šolski ulici, saj se vseh 1840 učencev ni moglo šolati na enem mestu. Gradnja je potekala v etapah, kajti v tem času je imelo v stavbi 900 učencev redni pouk. Stavba je popolnoma obnovljena, vendar je obdržala videz nekdanje šolske palače. Zdaj je v njej 32 učilnic za razredni in predmetni pouk, knjižnica, dve telovadnici, večnamenski prostor, zobna ambulanta, kuhinja, zaklonišče, zbornica, pisarniški prostori, garderobe in drugo. Pouk bo poslej lahko organiziran v dveh popolnih osemletkah: v šolo v Podlubniku bodo hodili otroci iz Podlubnika in naselij na začetku Selške doline, vsi ostali pa v šolo v Šolski ulici, medtem ko bodo učence iz mejnih naselij enakomerno porazdelili med šoli.

Površina obnovljenega objekta meri 6562 kvadratnih metrov, od tega je polovica adaptiranih, nekaj čez 2.600 dograjenih površin, in zaklonišče. Vrednost naložbe je 312 milijonov, ki so bili zbrani pretežno s samopriskom obččanov in s prispevno stopnjo izobraževalne skupnosti, deloma pa iz sredstev, ki jih občani prispevajo za zaklonišča. Šolo je gradilo domače gradbeno podjetje Tehnik.

D. Z. Žlebir

V petek so v Radovljici odprli prizidek k šoli Antona Tomaža Linharta.

8. mladinski tabor slovenskih ribičev

Vsako leto se zberemo mladi ribiči iz skorajda vseh mladinskih sekcij ribičskih dručin v Sloveniji. Letos smo si za kraj srečanja izbrali Smlednik.

Program dela v taboru je bil pester in zanimiv. Ogledali smo si Tek-

stilindus v Kranju, blejski grad, se popeljali na izlet v Drago iz Begunje. S svojimi diapozitivi in predavanjem nas je navdušil dr. Lah. Poizkusili smo se tudi v športnem ribolovu na Zbiljskem jezeru, si ogledali ribogojnico Povodje, kjer smo izvedeli veli-

ko novega in zanimivega o vzgoji in prehranjevanju rib.

Tabor mladih slovenskih ribičev je svojevrstno srečanje, kjer se spoznavamo, izmenjavamo izkušnje ter krepimo tovarštvo in prijateljstvo.

B. Jarc

GORENJSKI GLAS Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zaslug za narod s srebrno zvezdo

Glavni urednik: Milan Bajželj

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Zavrl-Zlebir — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavc in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. — Stavak TK (Gorenjski tisk, tisk ZL ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, redakcija 21-860, odgovorni urednik 21-835, tehnični urednik 21-835, komercialna, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 1.250 din.

Pri Peršmanu so se zbrali aktivisti treh dežel

Tisti Gorenjci, ki so kot člani združenj borcev prisostvovali spominski slovesnosti pri Peršmanu, se verjetno sprašujejo, kakšne in kolikšne pritiške doživlja naša manjšina na Koroškem v Avstriji.

25. aprila 1945. leta, le nekaj dni pred propadom III. rajha, so esesovci pri Peršmanu zverinsko pobili sedem Sadovnikovih otrok starih od 1 do 12 let, mater Ano, očeta Luka, 80-letno staro mamo Katarino in teto Franciško. Hišo so požgali, prav tako gospodarsko poslopje, žrtve pa zmetali v gorečo domačijo.

Peršmanovo domačijo pod Peco so slovenske organizacije preuredile v majhen spo-

manski muzej koroškega partizanstva in ga poimenovali Peršmanov spominski dom. Pred njim danes stoji tudi spomenik, ki so ga neofašisti razstrelili v Velikovcu, Slovenci pa so ga potem postavili pred to osamelno domačijo.

Kakšna so bila sporočila nedeljskega srečanja slovenskih borcev in aktivistov s Koroške, iz Italije in Slovenije? Od ogorčenih domačih govornikov smo slišali za stopnjevanje narodnostnega, izobraževalnega in gospodarskega pritiškega desnih, s strani deželne vlade podprti koroških sil na manjšino. Če so se najprej lotili šolstva, kjer naj bi ločili nemško in slovensko govoreče otroke pri glavnih predmetih

Član osrednjega odbora Gašperjeve bralne značke Bine Otorepec je spregovoril o povezovanju slovenskega naroda in Slovencev na avstrijskem Koroškem (foto: S. J.)

— in prav malo možnosti je, da tega ne bodo uresničili — jim je sedaj trn v peti Tovarna celuloze Obir. Obtožujejo, da v njej izvajajo pritisk nad nem-

ško govorečimi delavci. Govornik, delavec, ki že 26 let dela v Obirju, je na to dejal: »Naravnost je, da v pisarnah vodstvo daje pri nastavitvi prednost

ljudem, ki znajo poleg nemščine tudi slovensčino, mogoče še angleščino ali italijanščino. Mi, slovenski socialisti, si bomo v tovarni Obir prizadevali za enakopravnost obeh narodov pa tudi odločno zahtevali, naj občina enako ukrepa tudi v upravi in v javnem življenju Železne Kaple.«

To zahtevo pa so, žal, poleg gostov iz Slovenije in Italije ter domačinov slišale le osamljene gore Pece. Nemško govoreča, vse bolj desno usmerjena večina — tako je bilo mogoče razbrati tudi iz govora nemškega demokrata, ki se bori za pravice slovenske manjšine — neusmiljeno širi brazdo, ki po vsebini in obliki spominja na tiste dni pred 2. svetovno vojno, ko so Slovincem pobrali prav vse pravice: v šoli, javnem življenju, cerkvi in gospodarstvu.

Tako pesimistične so bile izrečene misli. Radost koroških srečan je nastop mladih pevcev, glasbenikov in godbenikov z zlahtno zapetimi slovenskimi pesmimi in igranjem domačih in borbenih viž. Nekaj optimizma pa je k temu pridal

tudi član osrednjega avstrijskega odbora Bralne značke Karla Probst — Gašperja Bine Otorepec, ki je predstavil delavnost Gašperjeve bralne značke Sloveniji. »Danes je v Sloveniji v bralne krožke in društva, ki imajo v obliki pritiških dežel, GBZ že blizu štiri tisoč članov iz šolskih ter predvsem iz družbenoslovnih in literarnih krogov. Eten od osnovnih vrst. Eden od osnovnih pomenov je, gojiti tradicijo koroškega partizanskega branju in študiju domačih in družbenoslovnih literarnih del. Koroški in koroških pritiških dežel. Zavzeto je treba in utrjevati vednost in o zgodovinski poti, o boju Slovencev na strani Karavanke za pravice in obstoj slovenske manjšine v Avstriji. Vati Koroško trpko preživljamo v sodobno življenje in razmere na Koroškem.«

Še eno izjemno imajo proslave ob 40-letnici voboditve na Koroškem njih veje svež borbeni kljub vsem tegobam zgodovinsko srce našega da.

Stane Jarc

V Kmetijsko živilskem kombinatu Gorenjske

Za starejšimi zeva praznina

Kranj — Delavci, ki so zvesti kombinatu od ustanovitve do nes, so pred upokojitvijo. Za njimi že zeva praznina; mladih, ki bi bili pripravljeno zapolniti vrzeli, pa ni. Letos so razpisali štirinajst študentskih živinorejske tehnike in mesarje, a se je prijaviло vsega pet kandidatov. Podoben, skromen odziv je bil tudi pri štipendijah za trgovske od sedmih, kolikor so jih razpisali, so ostale tri neizkoriščene.

Kje so razlogi, da se mladi otepaajo teh poklicev? Prvo je vsekakor nagajevanje po delu. Osebnih dohodki v kombinatu so nizki, nekaj nižji kot v sorodnih delovnih organizacijah. Mlekar zasluži mesecno 32 tisočakov na mesec, traktorist (za 200 ur dela) 38 tisočakov, delovodja v poljedelstvu 48 tisočakov. Drugo so delovne razmere. Ni lahko za tako skromno plačo (in ob čedalje večji delovni vstajati ob štirih zjutraj, kot morajo mlekarji, molzači in še drugi), kateri, ni lahko mesarji stati po osem ur na vlažnih betonskih tleh kombajnistu žeti pšenico pri tridesetih stopinjah, živinorejcu prebrskati smrad ...

Mladi, šolani ljudje, med katerimi so tudi obetavni strokovnjaki, že po par letih zapuščajo kombinat in si poiščejo delo v boljših razmerah in za večjo plačo. Tudi starejši niso izjeme: pred nedavnim je kombinata odšel traktorist s petnajstletnim delovnim stažem in se poslal kot vratar v drugi delovni organizaciji za domala 20 tisočakov večji mesečni prejemek.

Tudi mladi, ki se šele odločajo za šolanje in poklic, se najprej znanijo z delovnimi razmerami, s tem, kako bogato je podjetje, potem podpisujejo pogodbo o štipendiranju. Za težke delovne razmere priznajo plače jih kajpak prej odbijajo kot privlačijo.

Nobenega dvoma ni, da je zaradi osebnih dohodkov in delovnih razmer tudi menjavanje delavcev večje kot v podjetjih, kjer se delavci pohvalijo s precejšnjim ostankom dohodka. V kombinatu se na leto menja desetina zaposlenih.

Kmetijstvu smo izbrili prednostno mesto med gospodarskimi panogami, vendar le načelno in na papirju, sicer pa se komajda predstavlja iz meseca v mesec, posluje na robu donosnosti (in v strahu pred rasti čim številskimi), za naložbe v zidove, opremo in znanje pa mu zmanjkuje denarja.

C. Zaplotnik

Streha pušča, stena zamaka

Stanovalci na Cesti Maršala Tita na Jesenicah so z veliko težavo dosegli, da so si gradbinci domala povsem uničeno stanovanje sploh hoteli ogledati

Jesenice — Na Cesti Maršala Tita 39 na Jesenicah imajo stanovalci velike težave z malomarno zgrajenimi stanovanji. Za njihovo sanacijo se morajo dolgo in vztrajno boriti, tako kot na primer stanovalci v stanovanju 3, nekdanji borec, ki se je prek svoje hčerke pritožil tudi občinskemu odboru Zveze združenj borcev NOV na Jesenicah.

Ze v začetku junija so v stanovanju opazili, da je začelo zamakati. Osebnost so se oglašili na Biroju za stanovanjsko poslovanje na Jesenicah, a ni bilo nikogar, ki bi se mu bilo vredno stanovanje vsaj ogledati.

Najprej je bila škoda majhna, v začetku avgusta se je pokazala vsa nesolidnost gradbenikov. Parket se je v dnevni sobi dvignil, prav tako v sobi in kuhinji in načel predsobo. Stene so bile popolnoma razmočene, beton razpokan, pojavila se je plesen. Tapete so začele odstopati, po petih letih, odkar so se stanovalci

vselili, se je pokazala ogromna škoda. Razumljivo je, da so se v stanju pojavile še mravlje in druge žuželke.

Stanovalcem v tem stanovanju zdi skrajno neodgovorno in nesolidno, da se dela takšna škoda, njihče pripravljeno ničesar ukrepati.

Zahtevali so vzdrževalca, ki bi svetoval, naj se pomenijo z gradbeno operativno, SGP Gradbenicem na Jesenicah. Hodili so od vrat do vrat, sanitarne inšpekcije do referatov, stanovanja, občine, gradbenega špektorja. Šele tedaj, ko so objavili v Radiu Triglav na Jesenicah, se je oglašila skupina delavcev Gradbinca in začela zalivati pravljati streho, stanovanja pa jih ničče ogledal. Nato so stanovanje svetovali, naj izpraznijo stanovanje, češ da bodo podrli vmesno steno, bo še zamakalo, in poskušali napak v strehi ...

Pohištvo so znosili v klet, stanovanje izpraznili.

Primer kaže, kako so stanovanja zgrajena navdse malomarno in zanikrno, kar stanovalci plačujejo stanovanjske študije. Za škodo v družbenih stanovanjih ničče ne zanima. Kako je mogoče, da je moralo preteči toliko let, da so imeli stanovalci toliko pritožb, vendar so vsi, ki upajo, da bodo stanovanji in tisti, ki so jih imeli nadzorovali, ostali gluhi in slihi.

Dolgoročni razvoj Tržiča Razvoj mora omogočiti boljše življenje

Dolgoročnim planom, ki določa temeljne gospodarske, socialne, prostorske in druge vidike razvoja, njihovo medsebojno povezane in odvisnost, opredeljujejo v Tržiču temeljne cilje in smeritve bodočega razvoja do leta 1995 in za določena področja do leta 2000

Na prvem mestu je v dolgoročnem razvoju občine Tržič do leta 1995 in v nekaterih primerih do leta 2000 razvoj gospodarskih in družbenoekonomskih odnosov. Prvenstveni nalogi tega programa sta krepitev družbenega in ekonomskega položaja človeka, ki naj sloni na rezultatih ustvarjalnega in minljivih dela, ter uresničitev dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Razvoj naj bi bil tak, da bi omogočil višji standard življenjskega standarda. Za osebno porabo bodo namenili 40 odstotkov družbenega proizvoda in najmanj 22 odstotkov za splošno in skupno porabo. Socialno varnost delavcev bodo zagotavljali z delom in polnim vrednotenjem rezultatov dela.

Gospodarstvu prva industrija

Do leta 2000 naj bi v tržički občini povprečno rast družbenega proizvoda za 4,3 odstotka, izvoz za 8 odstotkov, uvoz največ do 5 odstotkov in zaposlenosti do odstotka. Vrednost družbenega proizvoda se bo do leta 2000 povečala za 88 odstotkov v primerjavi z letom 1985, družbeni proizvod na zaposlenega pa za 62 odstotkov. Čeprav je Tržič tradicionalno industrijska občina, dolgoročno ne namerajajo zamarnjati kmetijstva. Občina ima skupno 15.540 hektarov površin, od tega obdelovalne zemlje le nekaj več kot 10 odstotke. Do leta 2000 bodo to peščico zemlje v celoti intenzivno obdelali. V ostalih površinah za poljedelstvo

bodo skušali tudi razširiti ali dvigniti kvaliteto zemljišča. V živinoreji bodo dali poudarek pridelavi mleka. Z različnimi oblikami pospeševanja in z ustrezno davčno politiko bodo spodbujali zlasti hribovske kmete. Tudi razvoj gozdarstva je za Tržič velikega pomena, saj skrbi za oskrbo tržičke lesno-predelovalne industrije s surovino, kar nameravajo tudi dolgoročno.

Industrija, gradbeništvo in obrt zajemajo prek tri četrtine zaposlenih, zato nameravajo v Tržiču temu tudi dolgoročno nameniti veliko pozornost. V mislih imajo zlasti tehnološko intenzivno in ekonomično proizvodnjo, ki bo tržno konkurenčna tudi na tujem, torej izvozno usmerjena. Industrija, ki je že zdaj konkurenčna, bo morala postati še sodobnejša, da bo doma in v tujini ohranila ta položaj. Razen priprave, izpolnitve in razširitve dosedanjih programov bo industrija v Tržiču pripravila tudi alternativne programe.

Tudi drobnemu gospodarstvu gre velika pozornost. Davčna politika bo morala biti takšna, da bo spodbujala zlasti proizvodnjo in storitve v zasebnem sektorju, ki jih v Tržiču manjka in ki bodo omogočili nova delovna mesta ter vlaganja v razširjeno reprodukcijo. Tudi trgovini bo treba najti mesto, da bo omogočala redno oskrbo prebivalstva v občinskem in krajevnih središčih. V gostinstvu kanijo popestriti ponudbo in razširiti prenočitvene zmogljivosti, v turizmu pa razvijati zlasti tranzitni, zimski in izletniški turizem. Turistična dejavnost bo povežala gostinstvo, trgovino, industrijo, lov in ribolov v enoten kompleks ponudbe za domače in tuje goste.

Družbene dejavnosti so seveda odvisne od gospodarskega razvoja občine, tako bodo gospodarski rezultati narekovali tudi raven posameznih programov, njihovih delov in nujno selekcijo.

V prvih letih (do leta 1990) bodo v Tržiču pospešeno podpirali tiste programe, ki lahko v največji meri zagotavljajo duhovno in gospodarsko perspektivo občine. To pomeni prednost izobraževanju in kadrovske politiki v skladu s preusmeritvami v gospodarstvu, raziskovalni dejavnosti in nekaterih delih programov v kulturi in v socialnem varstvu (zdravstvo, otroško varstvo).

Prostorski razvoj in varstvo okolja

Dolgoročno bodo v Tržiču skušali obvarovati splošne dobrine, da bodo ohranili ekološko ravnovesje. Varovali bodo vodne vire, plodno zemljo, gozdove in naravno dediščino. Hkrati pa bodo morali zagotoviti nadaljnji razvoj policentričnega urbanega razvoja občine s poudarkom na posameznih lokalnih središčih. To naj bi omogočilo racionalno organizacijo dejavnosti v prostoru, zlasti s povezavo z obstoječimi gospodarskimi in infrastrukturnimi objekti. Smotno bodo razvijali tudi novo infrastrukturo.

Pri prostorskem razvoju posameznih območij imajo načrtovana tri območja urbanistične zasnove: prvo zajema območje Podljubelja, mesta Tržiča, Loke, Kovorja in Zvirč, kjer v nadaljnjem urbanem razvoju mislijo nadaljevati z gradnjo industrijske cone in s prometnimi tokovi na mednarodni ce-

sti. Drugo vključuje območje Pristave, Križ, Sebenj, Ziganje vasi, Seničnega, skratka levi breg Tržiške Bistrice. V nasprotju s prvo urbanistično zasnovo sloni druga na stanovanjski izgradnji. V tretjem območju, krajevnih skupnostih Lom pod Storžičem, Jelendol, Brezje pri Tržiču in Leše, ne predvideva bistvenih sprememb.

1.120 stanovanj

Z ustrezno politiko bodo skušali v Tržiču do leta 2000 zagotoviti zadovoljivo rešitev stanovanjskih potreb delavcev in občanov. Ob ustrezni družbeni pomoči in z boljšimi pogoji kreditiranja bodo morali za stanovanja nameniti tudi večji delež lastnih sredstev.

Dolgoročno naj bi v Tržiču zgradili 1.120 stanovanj. Razmerje med večstanovanjsko in individualno gradnjo naj bi bilo 40 proti 60. Večstanovanjska gradnja bo v Tržiču (prenove v starem mestu in novogradnje), Križah in Bistrici, se pravi bliže pomembnim lokalnim cestam. Individualna gradnja pa bo segla v vsa naselja, živahneje bo zlasti v Križah, Kovorju, Sebenjah, Podljubelju in Lomu.

Povečale se bodo tudi potrebe po novih komunalnih objektih. Za nemoteno oskrbo z vodo bodo dogradili sistem primarnega vodovodnega omrežja, vezanega na vir Črni gozd, dogradili bodo začetni kanalizacijski sistem pa zbirališče odpadkov v Kovorju in nato organizacijsko razširili zbiranje in odvoz odpadkov za vso občino. Pokopališčem v Tržiču, Križah, Kovorju, Lomu in Lešah bodo dodali še eno (med Bistrico in Kovorjem) za Bistrico, Kovor, Brezje, Podljubelj in Tržič. Nekatera stara bodo razširili in ob njih zgradili mrliške veže.

Ceste bodo posodobili, z gradnjo mestne obvoznice pa bodo iz ožjega mesta izločili promet. Zgradili bodo tudi nov odsek ceste od Bistrice do Brezij pri Tržiču.

Energija postaja vse večji problem, saj v občini razen vode in lesnih odpadkov ni drugih virov. Dolgoročno bodo zgradili malo hidroelektrarno na Lomščici in še nekatere, ki jih bodo soinvestirali občani in tržičke delovne organizacije. Zgradili bodo tudi novo toplarno na lesne ostanke v kombinaciji z zemeljskim plinom v Zlitu in z njo pokrili potrebe po toplotni energiji v delu Bistrice.

Večji proračun

Z odlokom o proračunu občine Tržič so načrtovani prihodki v skupni vrednosti 126 milijonov. V prvem polletju so proračun napolnili prek polovice načrtovanih sredstev (57 odstotkov ali nekaj nad 73 milijonov). Med najpomembnejšimi prihodki je davek od alkoholnih pijač (18 milijonov), izstopa pa tudi odstopljeni del posebnega republiškega davka od prometa proizvodov (14 milijonov). Na ostale proračunske prihodke računajo v drugem polletju, kar ustreza dinamiki izvajanja instrumentov davčne politike.

Pri razporejanju proračunskih sredstev so globlje posegli v vrečo, kot bi jim dovoljevala računska polovica sredstev, to pa zaradi poročevanja osebnih dohodkov za minulo leto, več je šlo tudi za materialne stroške. Tako je skupen raz-

Tržiško industrijo, ki že zdaj velja za zelo konkurenčno na domačem in tujem trgu, bodo morali dolgoročno posodobiti, če naj tak položaj ohrani še naprej.

Davčna politika v srednjeročnem obdobju

Republiška uprava za družbene prihodke je skupščinam občin posredovala osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike za srednjeročno obdobje. Obravnaval ga je že tržički izvršni svet in zdaj skupščini posreduje na osnutek dogovora nekatere pripombe.

Ugotavljajo, da ni sprejemljivo, ker se obveznosti iz poklicnih dejavnosti (odvetništvo) plačujejo po nižjih stopnjah kot pa obveznosti za ostale gospodarske dejavnosti. Občinskim skupščinam naj bo prepuščeno, da za posamezne poklicne dejavnosti, ki jih v občini potrebujejo, pa jih je premalo, predpišejo davčne olajšave.

Udeleženke bodo določile pavšalni letni znesek davka iz gospodarskih in poklicnih dejavnosti v višini najmanj 20 odstotkov enoletnega povprečnega bruto osebnega dohodka zaposlenih delavcev v Sloveniji v minulemu letu. V primeru, da zavezanec izkaže manjši prihodek, bodisi zaradi vrste dejavnosti, predmeta poslovanja, obsega, časa, načina, pogojev in kraja poslovanja, bodisi delovne sposobnosti ali podobnih okoliščin, se pavšalni letni znesek davka ustrezno zniža.

Stopnja in osnova za odmero pavšalnega letnega zneska davka, ki jo predlaga osnutek dogovora, je prenikza in ne sledi inflaciji, ker izhajamo iz lanskega povprečnega osebnega dohodka, davek pa se odmerja za tekoče leto. Razen tega bi bili tudi davčni zavezanci, ki se jim davek odmerja v PLZ, v znatno boljšem položaju kot tisti, ki so obdavčeni po dejanskem dohodku.

Opredeli naj se le najnižja in najvišja osnova ter najmanjši stopnji davka, v okviru katerih morajo občine predpisovati davek od prostorov za počitek in rekreacijo. To naj bi veljalo za vse občine ne glede na to, ali so uskladile vrednotenje tega premoženja z zakonom o davkih občanov. S tem imajo občine več možnosti, da glede na vrsto in število tega premoženja predpišejo drugačne davčne stopnje.

Predlagajo, naj za prostore za počitek ali rekreacijo udeleženke pri osnovi do milijona predpišejo stopnjo v višini najmanj 0,20 odstotka, pri osnovi nad 10 milijoni pa v višini najmanj 1,50 odstotka. Višino davčnih stopenj bodo udeleženke uskladile v regionalnih okvirih, tako da bodo izenačile obdavčitev od tega premoženja.

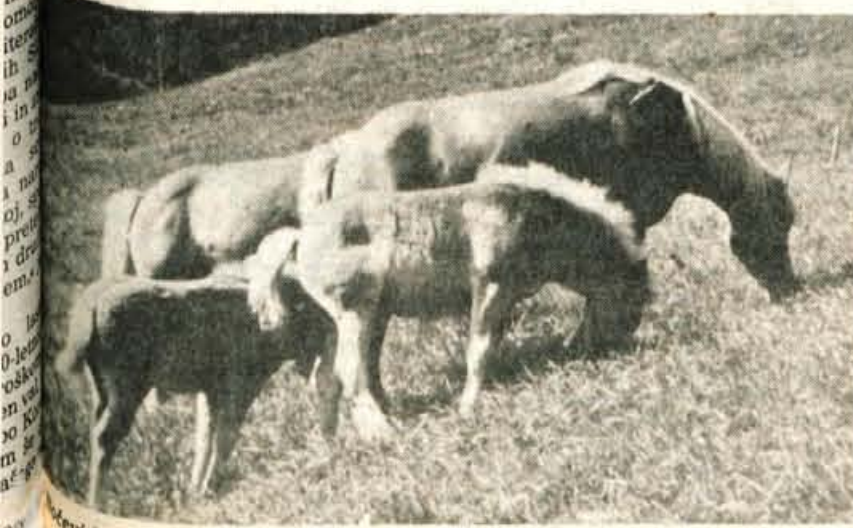
Kadrovski razvoj

Prebivalstvo občine Tržič bo v dolgoročnem obdobju do leta 2000 naraščalo s povprečno letno stopnjo en odstotek. Število prebivalcev letos znaša 14.300, leta 2000 naj bi bilo Tržičanov že 16.700. To pomeni letno 160 prebivalcev več in v 15 letih 2.400 prebivalcev.

Do leta 2000 bo zaposlenih nekaj prek 8000 prebivalcev. Izobrazbeno raven bodo z izobraževanjem ob delu in ustrezno pripravo vsakega novega delovnega mesta nekoliko izboljšali. Razvoj kadrov bodo usmerjali skladno z gospodarskim razvojem in njegovimi dejanskimi potrebami. Veliko pozornost bodo namenili generaciji mladih strokovnjakov, ki jim bodo omogočili zaposlitev in normalne življenjske razmere, tako da jih bo vsaj 80 odstotkov ostalo v občini.

Nočeva Urna se je odlično odrezala

Viljem Noč s Koroške Bele se že deset let ukvarja z rejo konj koroške pasme — Ubogljiv in trpežen konj

...vot haflingerji na planini

Koroška Bela — Na mednarodnem kmetijsko — živilskem sejmu v Gornji Radgoni je na razstavi konj haflinške pasme dobila prvo nagrado kobila Urna, last Viljema Noča s Koroške Bele.

Konje pasme haflinger redimo pri nas že več kot petindvajset let, vendar je bila reja številčno skromna. V minulih treh letih pa smo jo z uvozem kvalitetnih brejih kobil iz sosednje Avstrije in Zvezne republike Nemčije, iz Bavarske, precej razširili. Reja haflingerja se širi predvsem v hribovitih področjih, zanj pa se zanimajo povsod, ker ima konj miren značaj in je zelo ubogljiv. V konjeniških klubih ga radi uporabljajo za učenje otrok in začetnikov, primeren pa je tudi kot vojaški konj.

Med šestindvajsetimi najbolj izbranimi konji na sejmu v Gornji Radgoni se je Nočeva kobila Urna odlično odrezala. Viljem Noč se z rejo konj ukvarja že deset let, Urna pa je bila tudi velika zmagovalka pred tremi leti na Brdu, kjer je bila kot dveletna zrebica prva.

»Na mednarodnem kmetijskem sejmu so bile prikazane le zrebice domače reje, tiste, ki smo jih vzredili doma,« pravi Viljem Noč. »Zdaj je

Urna v planini, kjer preživi večino časa.

Mednarodna komisija, ki je ocenjevala kobile z žrebeti, je imela kar težko delo, saj so bili konji izredno kvalitetni. Ocenjevali so poreklo, rodovitnik, kondicijo konja, noge, plodnost, barvo, vzdržnost. Pri naši so predvsem poudarili, da je to kobila, ki je na 2.000 metrih nadmorske višine večino leta preživljala samo sebe in svoja žrebeta, ohranila pa občudovanja vredno vzdržljivost.

Na mednarodnem kmetijskem sejmu so med najboljšimi osmimi na razstavi sodelovali tudi Andrej Starman iz Suhe pri Škofji Loki z žrebcom Nazorjem in Peter Robič s Srednjega vrha nad Gozdom Martuljkom z žrebico Etnavo.

Vsekakor so domači rejci haflingerja na Gorenjskem dokazali, da so odlični rejci konj, saj so v slovenski konkurenci dovolj opazni in dovolj kvalitetni. Med njimi je letos najboljši Viljem Noč s Koroške Bele, ki je s kobilo Urno in žrebico Ulmo dosegel tako odličen uspeh. A ni v ponos le reju, temveč tudi jeseniški občini, ki zadnja leta veliko bolj podpira in spodbuja konjerejo.

D. Sedej

Sin Viljema Noča s priznanji za kobilico Urno.

Disco Cynar naj bi zaprli

Zasebnik Milan Pibernik naj bi po 20. septembru zapustil lokal v dependansi Mežakla, ker bo potekel odpovedni rok

Bled — Hotelsko-turistično podjetje Bled je z zasebnikom Milanom Pibernikom leta 1972 sklenilo pogodbo o najemu prostorov v dependansi Mežakla na Bledu. Pogodbo so tedaj sklenili za določen čas, novo pogodbo pa so podpisali leta 1983.

Najemodajalci — HTP Bled — so pred letom dni sklenili, da lokal potrebujejo, in so zato po zakonu o poslovnih prostorih in stavbah odpovedali pogodbo, svojo odločitev pa sporočili zasebniku, ki je imel v lokalu nadvse uspešen nočni lokal Cynar. Tako so sklenili na delavskem svetu hotela Jelovica, temeljne organizacije HTP, ki upravlja v dependansi Mežakla. Odpovedni rok je 20. september.

Vendar pa se zasebnik Milan Pibernik z odločitvijo ne strinja in uveljavlja svoj prav. Trdi, da je pred leti najel skrajno zanemarjen lokal s še bolj zanemarjeno okolico, saj je odpeljal pet ton odpadkov, in ga dostojno in lepo opremil. Lokal je dobro vodil, zanj plačeval ne tako skromne davke in prispevke in kajpak prispeval tudi k tovrstni dopolnilni turistični ponudbi Bleda. Zato se mu zdi čudno, da mu hočejo lokal zdaj vzeti. Hotel Jelovica še ne more dati povsem jasnega odgovora o tem, za kakšne namene naj bi lokal poslej namenili, vendar delavski svet pravi, da ga nujno potrebujejo.

Če bi objekt porušili, bi najemniku dali trimesečni odpovedni rok — tako pravi pogodba. Prav verjetno pa je, da ga Jelovica ne namerava rušiti, saj Piberniku ponuja tudi

možnost, da proti odškodnini odkupi lokal.

Vsekakor ima Hotelsko podjetje Bled in pod njegovim okriljem temeljne organizacije Jelovica vso zakonsko pravico, da najemniku pogodbo odpove in mu ni niti najmanj dolžna razlagati, kaj namerava z lokalom ali z objektom. Milan Pibernik se tega zaveda, ve, da ima zakon vso izvršilno moč, vendar se čuti zelo prizadetega. Izhaja iz stališča, da je podrtijo dostojno uredil, predvsem pa spravil na zelo dober glas, saj disco Cynar poznajo vsi novi ali stari obiskovalci Bleda po kvaliteti, po ponudbi. Res pa je, da je bil lokal z dovoljenjem in občinskimi odloki odprt do jutranjih ur in so se nekateri obiskovalci nedostojno obnašali, nad čemer so se sosedje vztrajno pritoževali. Bled je pač turistično središče, zunaj lokala lastnik gosta težko pomiri, medtem ko je za vstop v disco vedno terjal rezervacije.

Milan Pibernik je predlagal podaljšanje pogodbe, vendar so to odločno zavrnili, češ da ima Jelovica z lokalom svoje poslovne interese. Med najemnikom in najemodajalcem so v zadnjem pogovoru padle hude besede, kajti Milan Pibernik vztraja, da je v tem lokalu veliko minulega dela in da je nehumano, da mu po toliko letih trdega dela odpovedo pogodbo.

HTP Bled bo predlagala izvršbo, če do 20. septembra lokala ne bo izrazil. Zasebnik Milan Pibernik pravi, da se ne bo odselil. S tem hoče pokazati, da se mu pravno ne godi nobena krivica, človeško pa velika ...

D. Sedej

CRATOMIR ZOREC

PO PREŠERNOVIH STOPINJAH V KRANJU

33. zapis

Kakor se je Prešeren sprva svojim bolezenskim znakom posmihal, tako je bil pozneje zadovoljen, ko sta se za njegovo ozdravitev trudila doktor medicine Anton Bežek ter lekarnar in magister farmacije Sebastijan Šavnik. Doktor Bežek je bil notranjski rojak, v Kranju je zdravil do leta 1855, ko se je odselil v Postojno in tamkaj umrl za kolero. V Kranju je dr. Bežek stanoval v današnji Berjakovi hiši (Mesto št. 190, danes Titov trg št. 1). Tudi poročil se je v Kranju. Pesnika je obiskal (po lastni navedbi) od 4. novembra 1848 dalje stokrat! Vsak dan po enkrat, proti koncu boleznit tudi po večkrat. Za te usluge je po pesnikovi smrti prijavil 50 goldinarjev, kurator zapuščine pa je vsoto znižal na 33 goldinarjev in 20 krajcarjev.

Ko je prišla Lenka s Koroškega k bratu Francetu na obisk (peš od Sentruperta pri Beljaku čez Karavanke pa do Kranja, v zimi — v začetku decembra 1848!), je izvedela, »da doktor, sme se reči, dva meseca ni jedel nič. Do malega nič. Samo limonadno vodo je pil: po dnevi en bokal (1,4 l) in po noči en bokal. Na polič (7 del) sta morali biti dve limoni in veliko sladkorja. Da taka voda daje moč, je njegov zdravnik rekel in jo ukazal. To je bil doktor z lese- no roko, dr. Anton Bežek. Ta ga je zdravil. En fleten mož je bil. Prišel je k bolnemu vsak dan. Tudi posirjenega mleka eno žlico ali pa dve, je doktor Bežek ukazal. To ni šlo nazaj; vse drugo pa takoj. Naslednje je doktor pripovedoval o bratovi bolezni: jetra ima tako bolna, da so kakor prekuhana, vsa trda. Zato želodec ne more več delati. Ko bi bil bolan le želodec, bi bilo že, to-

da so tudi jetra. Zdravila mu je doktor Bežek pisal, pa niso nič pomagale.«

Seveda je šla Lenka na dolgo in naporno pot sredi zime tudi zato, da bi brata Franceta pripravila, da bi se dal prevideti. Bržčas ji je tako naročil brat Jurij. V družini so bili skoraj vsi moški duhovni, ne »nejeverci«. Ko je Lenka le preveč tlačala v Franceta, jo je ta pomiril, češ »saj nisem na smrt bolan. Če pa bi mi bilo huje, bom že tako naredil, da bo prav.« Ni hotel žaliti dobrohotne sestre, ki se je lahko pomirjena vrnila na Koroško.

Kljub telesnim bolečinam pa France še ni povsem izgubil volje do dela. S pomočjo pisarja, ki si je postavil mizico k bolnikovi postelji, je dokončeval začetke pravde. Vse do zadnjih let je veljal datum 15. februarja 1849 za dan poslednjega pesnikovega podpisa. Sedaj pa je znan še poznejši podpis s datumom 19. februarja 1849. Ta pravni akt z brzokone res zadnjim Prešernovim podpisom, ki je šele sedaj v razvidu, je danes v zasebni posesti. Lastnik je ing. H. F. iz Ljubljane. To dragocenost bomo skušali dobiti v Kranju, ki je postal po spletu neumljivih naključij pesnikova poslednja življenjska postaja.

Omeniti moramo, da je bil stari lekarnar kar dvakrat kranjski župan (1865—1866 in 1869—1872). Njegov sin, prav tako lekarnar, mag. pharm. Karel Šavnik, pa je bil kranjski župan celih 36 let! Zavedna in borbeno narodnjaka ter uspešna gospodarstvenika vsekakor zaslužita hvaležno priznanje tudi od sedanjih Kranjčanov.

Med boleznijo je imel Prešeren še kar precej obiskovalcev. Zatrudno vemo, da so ga razen Ane in njenih otrok obiskali še domači iz Vrbe, Lenka s Koroške, dr. Janez Bleiweis, baron Anton Zois, Miha Kastelic, dekan Dagarin, trgovec Killer, gostilničarka Jalenova in drugi.

Dr. Bleiweis je z baronom Zoism večkrat obiskal bolnega pesnika. Ker je bilo treba, sta Prešernu prinesla vsakovrstne tolažbe, saj so ga trle tudi nadloge potrebščin vsakdanjega življenja.

Še dober mesec pred smrtjo se je pesnik rad šalil s prijatelji, ki so ga obiskovali. V grenkem humorju je večkrat naročal: »Kadar umerjem, zapišite mi na grob tako: France Prešeren, doktor nemiren — neveren!«

Viljem Killer in Ana Jalenova sta bolnemu prijatelju redno prinašala močne juhe in druga okrepčila. Izmed Kranjčanov sta bila pesniku v času bolezni najbolj zvesta. Pobožna krčmarica Jalenova se je do zadnjega trudila, da bi Prešeren dovolil poklicati duhovnika. Bržčas je prav njena vnema pripomogla, da je pesnik tik pred smrtjo popustil.

Še dobro besedo o pesnikovem bratu Juriju, župniku v koroškem Sentrupertu! Po Lenki je poslal na smrt bolnemu bratu v Kranju okrog 100 goldinarjev. Temu odljudnemu fajmostru pa moramo šteti v slabo, da o bratovih otrocih, Ernestini in Francetu, ni hotel nič slišati, ne prej ne poslej. Bilo bi naravno, če bi se edini še živeči moški Prešeren pobrigal za sirota. Pa tudi zato, ker bi svet mož moral najti v svojem srecu nekaj prostora tudi za ljubezen do nedolžnih otročičev. Žal, se Jurij Prešeren ni izkazal vrednega svojega velikega brata.

Po Beli cesti le peš

KRANJSKA GORA — Krajci skupnosti Kranjska gora je končno uspelo, da bodo 15. septembra pri cesti od Razorja do počitniškega doma Naša deca. Imajo že odločeno za zaporo, postavili bodo uspešne znake in tako cesto zaprli za promet, razen za dostavni.

Avtobusno postajališče bodo postavili, tako da bo avtobus na postaji pripeljal in z nje odpeljal. Bela sta, kakor jo bodo imenovali, postajališča ne bo pluzena do tal, temveč tako bodo po njej možni mirni in prijetni zimski sprehodi.

Kranjska gora pa se bo tudi hotele kulturno lepo uredila, saj so za pripravljeni odšteti precej denarja. Po načrtih predsednika Hortikulturnega društva Jesenice in priznanega strokovnjaka inž. Janeza Pšenice do že jeseni posadili nekaj dreves in postavili 34 cvetličnih korit.

Turistično društvo pa je letos pot uvedlo še eno novost: med turisti v hotelih so razdelili ankete in lističe za vprašanje, kakšno je važno mnenje o hortikulturni ureditvi kraja.

Gostje so tako po lastni presoji brali zanje najlepše urejene hiše, zultate pa v zaprti kuverti poslali turističnemu društvu. Na obnem bodo zaprte kuverte odprli in izbrali najbolj uspešnim posameznikom, skrbijo za lepo okolico hiš in doma, podelili priznanja.

D. S.

PRAVNIK SVETUJE

PODSTANOVALSKA POGODBA

L. S. iz Kamnika

V hiši imate nekaj prostorov, ki jih ne uporabljate, pa bi jih radi oddali. Z bodočim podstanovalcem bi sklenili pogodbo. Radi bi zvedeli, kaj vse morate navesti v tej pogodbi.

Odgovor: Odlok o podstanovalskih razmerjih na območju občine Kamnik (objavljen v Ur. l. SRS 23/85) navaja, da mora podstanovalska pogodba vsebovati poleg osebnih podatkov obeh pogodbenih strank še označbo, opis in stanje zgradbe, kjer so prostori, katere druge prostore lahko uporablja podstanovalec in opis prostorov z navedbo opreme. Navesti je treba tudi način ogrevanja, znesek podstanarin in uporabnine za skupne prostore ter kdaj v mesecu se ta plačuje, način obračunavanja vode, elektrike, čiščenja itd. Določiti je treba odškodnino za opremo. Če je podstanovalska pogodba sklenjena za nedoločen čas, je treba navesti tudi odpovedni rok in način odpovedi te pogodbe.

ODŠKODNINSKA ODGOVORNOST

L. G. iz Lesc

Pred letom ste se pri padcu s kolesom na delu ceste, ki so jo obnavljali, poškodovali. Zdravili ste se v bolnišnici, zdravljenje je že zdavnaj končano. Ljudje vam pravijo, da ste bili nespametni, ker niste zahtevali odškodnine od cestnega podjetja. Ali je še čas za to?

Odgovor: Če ste se poškodovali na odseku ceste, ki je bila ustrezno zavarovana oz. so bili nameščeni ustrezni opozorilni znaki, verjetno nimate pravice zahtevati od-

škodnino. Sicer pa zahtevek za uveljavljanje odškodninske odgovornosti zastara v treh letih po prenehanju bolečin oz. po zaključku zdravljenja.

TELEFONSKI PRIKLJUČEK

K. J. iz Bleda

V stanovanju v Novem mestu ste imeli telefonski priključek, vendar ste ga po preselitvi na Bled odjavili. Ker v novem stanovanju na Bledu nimate telefonskega priključka, vas zanima, ali je kakšna možnost za priključek.

Odgovor: Če se naročnik preseli v drugo stanovanje kamorkoli v Sloveniji, mu PTT organizacija poiskuje zagotoviti telefonski priključek v novem stanovanju. Vložiti je treba pismeno zahtevo, ki se ji ugodijo, če obstajajo tehnične možnosti, če je torej, že zgrajeno telefonsko omrežje, če so proste zmogljivosti centrale in kableskega razvoda. Ob danih pogojih plača naročnik 10 % vrednosti priključka, če pa tega še ni, pa vrednost izgradnje priključka brez prispevka za SIS za PTT promet. Pravico do teh ugodnejših pogojev se lahko uveljavlja v treh letih. Vi pa ste žal telefonski priključek odjavili in verjetno do teh ugodnosti nimate pravice.

DAVEK OD PREMOŽENJA

L. Z. iz Jesenic

Zanima vas, ali je res, da se lastnik stanovajske hiše lahko ponovno oprosti plačila davka od premoženja na posest stavbe, če obnovi staro stanovajnsko hišo.

Odgovor: Res je. Lastnik je oproščen plačila davka od premoženja na posest tudi za popravilne in obnovljene stanovajske hiše, stanovanja in garaže, če se je zaradi popravila ali obnove vrednost teh objektov povečala za več kot 50 odstotkov. Predlagamo vam, da se z gradbenim dovoljenjem zglaste na Upravi družbenih prihodkov vaše občine, kjer boste uveljavili to pravico.

Planinska kočica, ki ima tudi tuš

Lani je PD Nova Gorica odprlo Kočo pri Krnskih jezerih — Letošnje poletje se je v knjigo gostov vpisalo blizu 2500 obiskovalcev — Planinci so skromnejši od turistov, meni oskrbnik Branko Brumat

Krnska jezera — Planinci, ki so zahajali na Krn s trentarske ali bohinske strani, so ekje na sredi poti dolgo poročali planinsko postojanko, katero bi se lahko zatekli tudi ob vrnitvi z gore. Tako iz doline Lepene kot s Komne je namreč do vrha kar pet ur ho- da. Potlej je bilo treba največkrat še isti dan nazaj v dolino, saj v malem Gomiščkovem zavetišču niso mogli sprejeti pod streho vseh obiskovalcev.

Zato se je novogoriško planinsko društvo, ki upravlja tudi zavetišče na Krnu, leta 1978 odločilo za postavitve kočice pri Krnskih jezerih. Lokacijo so večkrat spremenili zaradi ne-

varnosti plazov in varovanja podobe okolja. Nazadnje so sklenili zgraditi štiri poslopja po vzoru tolminskih in bavskih planšarskih koč, gruča hiše bo skrita nad smrekami na vzpetini Glava med Malim Krnskimi in Dupeljskim jezerom.

Preden so se lotili gradnje postojanke, so morali zgraditi tovorno žičnico od Lepene h Krnskimi jezerom ter od zgoraj postaje urediti pot. Leta 1980 so začeli graditi in v štirih letih je s prostovoljnimi delovnimi kolektivov in zasebnikov zrasla lepa kočica. Ko so jo opremili, so jo 8. julija lani odprli.

»Med delom so nas pestile neustrezne vremenske razmere in predvsem finančne težave,« pripoveduje dolgoletni gospodar društva Branko Brumat iz Šempetra pri Novi Gorici, ki je ves čas sodeloval pri izgradnji. »Zato objekt v celoti še ni končan. Zaenkrat imamo okrog 50 sedežev v jedilnici, 28 postelj v sobah, 32 skupnih ležišč in približno 15 ležišč v bivaku, ki služi tudi za zimsko sobo. Štirim stavbam, v eni je strojnica z dvema električnima agregatoma, se bo pridružila še peta, v kateri bodo jedilnica in približno 70 ležišč.

Če bo denar, jo bomo morda začeli graditi s pomočjo delovnih organizacij že prihodnje leto.«

Prihajajo planinci in turisti

Čeprav zunanost kočice spominja na veliko planšarijo, je njena notranost lično urejena in za planinske razmere kar razkošna. Obiskovalcem je v spalnem delu na voljo celo mala kopalnica s toplo vodo in tušem. Udobja v koči so seveda veseli tako številni planinci

kot turisti, prve privlačijo okoliški vrhovi Zahodnih Julijcev, druge pa zlasti oged Velikega Krnskega jezera, do katerega je od kočice le pičle četrte ure ho- da.

»Že lansko sezono smo imeli veliko obiska,« nadaljuje sogovornik, in smo dobro poslovali. Letos — kočica je stalno odprta med 15. junijem in 30. septembrom pa oktobra ob koncu tedna — nas je do sredine avgusta obiskalo okoli 2500 gostov. Zadnji čas prihajajo predvsem skupine planincev, ki se vzpenjajo na Krn. Tudi bližnje vrhove, Veliki Lemež, Debeljak, Veliko Babo, Veliki in Mali Smohor ter druge, obiskujejo pogosteje kot prej. Zelo množičen je obisk tujih turistov, ki letujejo v dolini Soče in se za nekaj dni ustavijo pri nas.

Obiskovalci so v glavnem zadovoljni, saj ima kočica vodo, elektriko in dobro preskrbo s tovorno žičnico. Le turisti težko zastopijo, da v planinski postojanki niso možne rezervacije in tudi prenočevanje ne more biti tako udobno kot v dolini. Težje kot planince jih je zadovoljiti s hrano, katere izbira pa ni revna.«

Kuharica Marija Simičič je imela vrsto let na skrbi in hinjo v zavetišču na Krnu najpogosteje pripravi dobri znani primorsko joto in pastice, včasih pa si kdo zaželi več žgancev, ocvrtih jaje ali mesnih jedi. Da je hrana in pitje hitro na mizi in da vsak obiskovalec, ki želi prenočiti, do- ležišče, si ustrežljivo priznava va Vanja Leban. Občasno pr- Brumat in Andreja Ipavec, nec tedna pa priskočijo na pomoč še drugi novogoriški planinci.

»Kljub prizadevanju delovnih organizacij in planinskega društva letošnji finančni rezultati poslovanja slabši od lanskega. Domači planinci nosijo več hrane in pijače s seboj, kar občutno zmanjšuje prihodnino.«

Ob upadanju prometa v postojanke skrbi oskrbnik za nepravilen odnos posameznikov do okolja, saj morajo poteh večkrat odstraniti različne odpadke. Obiskovalci jih zlasti opozarjajo, da bi nekaj mestih morali označiti pristope h kočici. S. Šolc

Pometajmo pred svojim pragom Sprehod po Kranju

Mogočen vodnjak, domačini pravijo Petelin, stoji na vrhu M. horjevega klanca. Starejši Kranjčani se še spominjajo bistre vode, ki se je prelivala iz enega kotra v drugo. Danes so napolnjena vodo le takrat, ko dežuje. Poleg so cigaretnih ogorkov, papirčkove škatlic ...

Plemljeva hiša na Bledu

Zanemarjena lupina, dragocena vsebina

Počitniški hiši znamenitega matematika prof. dr. Josipa Plemlja na Bledu smo že pisali, o propadajoči zunanosti, zanemarjeni okolici, zaraščeni tabli, ki naj bi kazala na to, da je hiša izgubila svojo znamenitost. Danes je tu zapis o neprecenljivi spominski sobi, ki skriva veliko zgodovinsko in kulturno dragoceno, a zaradi neprivlačne lupine mnogim ljudem ostaja skrita.

Na spominsko sobo matematika dr. Josipa Plemlja, ki jo Gorenjski muzej, in obiskovalci Bleda še prelo poznajo, nas je opozoril Ciril Plemlj iz slovenskega društva matematikov. Tako smo si tokrat ogledali notranjost hiše, ki na Bledu si pridobiva v očeh zaradi svoje zanemarjene okolice in dotrajane zunanosti. Ko je znameniti matematik pred leti umrl, je svojo počitniško vilo pustil društvu matematikov, da bi se iz vsega sveta. Toda hiša žal ni imela tako imenitne usode. Že takrat, ki je skrbel zanjo po Plemljevi smrti, je ni mogel vzdrževati. Leta pa sploh niso vlagali v hišo, ki je leta po Plemljevi smrti obnovljena. Nekaj sredstev ji vsa leta namenijo radovljiska kulturna društva, z njimi lahko le za silo naredijo notranjščino, ki je namenjena ogledu.

Plemljeva spominska soba hrani neprecenljive dragocenosti. Poleg dragocenih matematikovih portretov (avtor enega med njimi je tudi Božidar Jakac), opreme njegove delovne sobe, predmetov, ki jih je vsak dan uporabljal pri delu, hrani tudi izvirne zapise iz matematike in zakladnico matematične literature. V posebnih vitrinah so shranjena številna priznanja, ki jih je dobil v svoji matematični karieri. Profesor Plemlj se je ukvarjal v glavnem z višjo matematiko, z diferencialnimi in integralnimi enačbami, s teorijo potenciala in funkcijsko teorijo, o čemer je napisal obilo razprav in znanstvenih del, ki jih je zbral v knjigah.

Plemljeva spominska soba privablja zlasti med šolskim letom, ko jo obiščejo mladi matematiki in skupina šolarjev, ki si na Bledu ogledujejo tudi druge znamenitosti. V turistični sezoni jo obišče kak turist, veči-

Primož Plestenjak: »Učenci Plemljeve osnovne šole vsako leto urejamo notranjost in okolico hiše.«

na pa zanjo ne ve. Čeprav Plemljeva hiša največ pomeni tistim, ki se »iz življenjske potrebe ali umetniškega užitka« (Plemljeva misel) ukvarjajo z matematiko, bi ta blejska znamenitost nedvomno pritegnila tudi pozornost ostalih obiskovalcev, ko bi bila le bolje urejena.

»Skrbniki hiše in spominske sobe so člani društva matematikov,« pravi domačinka Alenka Plestenjak, matematičarka v osnovni šoli, ki nosi Plemljevo ime. »Medtem ko za sobo dokaj zgledno skrbijo, to ne velja za ostalo stavbo. Hiša je že tudi dolgo brez oskrbnika, vendar so se ob kritičnem zapisu v Gorenjskem glasu oglasili ljudje, ki bi bili pripravljeni skrbeti za to blejsko kulturno znamenitost. Verjetno za vzdrževanje ni dovolj denarja, sicer hiša ne bi toliko let nezadržno propadala.«

Nekaj storiijo zoper njeno propadanje tudi šolarji z blejske osnovne šole, ki se imenuje po znamenitem matematiku, vendar ne morejo zastaviti neizprosne zoba časa. Stavba je takšna daleč od tiste, ki jo je slovit matematik zapustil svojim stanovskim kolegom, da bi v njej prirejali srečanja svetovne matematične elite. Tu se vsako leto srečujejo le mladi matematiki, ki tekmujejo za Vegova priznanja. V Plemljevi hiši se pripravljajo na zadnje, odločilno tekmo, bivanje tod pa jim je tudi nagrada za prizadevanja in dosežke v matematiki.

D. Z. Žlebir

Plemlj, kakor ga je leta 1923 videl karikaturist Mirko Šubic.

Koncert zbora Rosa iz Prage

Te dni bo gostoval v Kranju Mešana komorni zbor Rosa iz Prage. Zbog bo vrnil obisk Akademskemu pevskemu zboru France Prešeren, ki je novembra lani obiskal Českoslovaško.

Zbor Rosa se je v začetku septembra udeležil mednarodnega tekmovanja pevskih zborov Seghizzi v italijanski Gorici, na povratku pa je obiskal še Novo Gorico. Na Gorenjskem bo koncertiral v Kranju in v Vrbi.

Prijateljski zbor iz Prage je bil osnovan leta 1970 in deluje v okviru Srednječehskega muzeja v Roztokyih blizu Prage. Muzej mu nudi tudi vse pogoje za uspešno delovanje, za strokovno delo z zborom pa so zadolženi kar trije strokovnjaki: Miriam Nemcová kot umetniški vodja, Olga Ježková kot zborovodkinja, Hedvika Wysocká pa je odgovorna za izobrazbo glasu.

Zbor sodeluje na mnogih festivalih in tekmovanjih in sodi v vrh čeških ljubiteljskih zborov.

Njihov program tvorijo češke vokalne skladbe od 13. stoletja dalje do sodobnih stvaritev. V programu pa imajo tudi dela italijanskih, nizozemskih, francoskih, angleških, nemških, poljskih, ruskih in sovjetskih mojstrov.

Koncert Mešanega komornega zbora Rosa bo v sredo, 4. septembra 1985, ob 20. uri v dvorani Glasbene šole v Kranju.

Mija Mravljča

Risbe Janeza Ravnika

Bled — V Festivalni dvorani na Bledu je še do 8. septembra odprta razstava risb akademskega slikarja Janeza Ravnika. Na ogled je vsak dan, razen ponedeljka, od 15. do 19. Akademski slikar Janez Ravnik se Bledu predstavlja z velikim opusom risb, nastalih zadnje leto. Dela so logično nadaljevanje slikarske faze, ki jo je slikar lani prikazal na razstavah v Domžalah, Trzinu in na Jesenicah.

Glavni problem, s katerim se trenutno ukvarja slikar, je porajanje novih oblik (v glavnem produktov civilizacije), njihovo gibanje in lebdenje. Ti predmeti včasih eruptivno vzidejo iz baze, zelo pogosto upodobljene v obliki prakamnov, spet druge ti kamni v nekakšnem neredu poskakujejo in se obračajo po tleh, nazadnje so neke upodobljeni v popolnem lebdenju.

Avtorjev studiozen pristop k problemu je pripomogel k visoki kakovosti risb. Gre za odlično perspektivo ter odnos svetlob in senc z uporabo rastrskega sistema črt, ponekod pa popolno temo.

I. J.

Obisk čeških folkloristov

Teden nastopov

Kranj — Kot smo že poročali, se bo v gosteh pri folklorni skupini Sava ta teden mudila prijateljska folklorna skupina Horeňak iz mesteca Lezme Belograd na Češkem, kjer so Savčani pred časom gostovali. Folkloristi iz Češke bodo v tednu dni bivanja pri nas pripravili vrsto nastopov po Gorenjski in v drugih krajih Slovenije.

Prvi nastop bo v Retečah, enem od središč folklorne plesa na Gorenjskem. Tam bo gostujoča skupina nastopila v četrtek, 5. septembra zvečer. V petek, 6. septembra, ob 20. uri bodo skupaj z gostitelji, folklorno skupino Sava, priredili folklorni večer v dvorani kina Center. Vstopnice bodo naprodaj pri blagajni kina. V soboto, 7. septembra, bodo prijatelji iz Češke nastopili na prireditvi »Savski jubilarnti dela«. V nedeljo bodo gostovali v Portorožu, kjer bodo zbranemu občinstvu zaplesali v hotelu Avditorij. V torek, 10. septembra pojdejo plesat v Škofjo Loko, dan potem pa na Bled, v Festivalno dvorano.

Gostje, ki bodo v Kranju ostali do prihodnjega četrтка, si bodo pri nas ogledali tudi nekatere gorenjske in slovenske kraje, povabili so jih na ogled tovarn Sava v Kranju in Odeja v Škofji Loki, videli bodo tudi usmerjeno kmetijo na Bobovku, tretji dan bivanja v Kranju (v petek) pa bodo zanje priredili sprejem na občini.

Valentin Polanšek

Minuli teden je na Dunaju umrl Valentin Polanšek, eden najpomembnejših književnih ustvarjalcev in organizatorjev kulturnega življenja na avstrijskem Koroškem. Rodil se je pred 57 leti v Lepeni pri Železni Kapli, končal učiteljsko v Celovcu, bil učitelj in pozneje ravnatelj ljudske šole na Obirskem, kjer je zadnja leta živel.

Polanšek sodi med najpomembnejše slovenske kulturne delavce, prozaiste in pesnike na avstrijskem Koroškem, dolga leta se je posvečal tudi organizaciji kulturnega življenja Slovencev onkraj Karavank. Dvakrat zapored je bil predsednik Prosvetne zveze, ustanovil in vodil je obirski ženski oktet, zadnja leta pa je tudi sam komponiral. Slovincem je najbolj znan kot pisatelj, čigar pisanje je zaznamovala usodna izkušnja z nacističnim raznarodovalnim in uničevalnim pritiskom. Njegova poezija pa je prepletena z ljubezensko, refleksivno, narodnostno in krajinarsko motiviko. Med njegovimi najpomembnejšimi zbirkami velja omeniti *Grape in sence* iz leta 1963, *Karantanske* iz leta 1971, *Lipov bogec* (1974), ter nekatera dela, namenjena otrokom. Med prozo prednjači troje besedil, *Velike sanje malega človeka* (1973), *Križ s križi* (1980) in roman *Bratovska jesen* (1982). Izpod njegovega peresa so prišla tudi pomembna publicistična dela, namenjena problemom manjšinske kulture in utemeljevanju narodnostnih pravic koroških Slovencev.

na miza, za katero so se rojevale zapletene matematične formule.

Plemljeva knjižna polica obsega bogato zakladnico matematične literature.

Umirjen obisk v razstaviščih

Poleti si tudi kulturne ustanove do prihodnje sezone. Ljubljanski muzej, ki so poleg kulturne tudi nekatere turistične ponudbe, pa tudi v počitnicah na stečaj odpirajo vrata obiskovalcem. V treh poletnih mesecih je obisk v njih bolj umirjen kot med letom, ko tja vodijo skupine, a kljub temu v hramu kulture ne samevajo. O tem smo se prepračali v galeriji na muzejskem gradu, v stavbi Gorenjskega muzeja in Prešernovi hiši v Kranju.

Valentin Pirc, ki na loškem gradu sprejema obiskovalce vsako dopoldne, ob petkih in sobotah pa tudi popoldne, pravi, da so poletni obiskovalci zlasti tuji.

»Domačini zahajajo na grad zvečer, ko so vrata galerije že zaprta, sicer pa najbrž že dobro poznajo stalne zbirke. Tako sprejemam te počitniške dni predvsem tujce, pa včasih skupine domačih obiskovalcev — ta teden denimo aktiv kmečkih žena. V knjigi vtisov so zbrana imena z vsega sveta, iz Venezuele, Grčije, Avstralije, Amerike, celo iz Indije pridejo v Škofjo Loko. Med letom sem gor vodijo šolske skupine. Teh je včasih toliko, da se komaj razporedijo. V počitnicah pa pridejo bolj umirjeni in uglajeni ljudje, ki razstavljeno blago tudi pohvalijo. Bolj izobraženi obiskovalci se ustavljajo ob zgodovini Škofje Loke, preprostejšim je bližja etnografija. Eni in drugi pa o muzeju govorijo le v superlativih. Kaka starejša obiskovalca pove, da je njega dni tod hodila v šolo. Tu je bil namreč nekdanji uršulinski internat, kjer so bivali in se šolele gospodičje iz boljših družin.« Va-

lentin Pirc nam je povedal tudi, da je že od nekdaj ogret za zgodovino, da kot star Ločan marsikaj ve o preteklosti svojega mesta in da je že dolga leta tudi član muzejskega društva. Že leta 1936 je »pazil« na eni od razstav.

V Gorenjskem muzeju, kjer sta stalni razstavi NOB in Slovenka v revoluciji, se ne pohvalijo s tolikšnim obiskom. Miha Košnik, ki že deset let varuje razstavljene zbirke, pove, da v poletnih mesecih ni veliko obiska.

»Redki obiskovalci so tuji, pretežno Belgijci in Nizozemci, ki obiščejo Kranj, pa si ogledajo tudi njegove ključne kulturne ustanove. Odkar ni šole, veliko samevam. So dnevi, ko sem ni prav nobenega obiskovalca. V knjigi obiskovalcev zadnje čase opažam le tuje primke. Škoda, da ni več domačinov! Čudno, da niti brezplačna razstava ni dobro obiskana.« Miha Košnik je upokojen. V aktivnem obdobju sicer ni imel opraviti s kulturo in zgodovino, vendar sta ga zanimali. Pravi, da ie zdaj že dovolj star, da tudi-iz izkustva pozna nekaj zgodovine.

Ivan Lampret iz Prešernove hiše, kjer svoje vedute razstavlja Jozef Wagner, ima veliko več obiskovalcev. Razstave se tu menjavajo, tako da si ljubitelji lepih umetnosti od časa do časa pridejo pogledat, kaj je novega.

»Prejšnja razstava je imela 887 obiskovalcev, od tega 81 tujcev, sedanja 616, med njimi 99 tujcev. Pride jih tudi po 60 na dan, nikoli pa manj kot deset. Kljub vsemu se čuti praznina, ker na ogled ne prihajajo šole in vrteci. Morda bi bilo obiskovalcev še več, ko bi v izložbenem oknu namesto vedute pisalo »spomini« ali »slovenska mesta«. Ti-

ste, ki se oglase v galeriji, z veseljem poučim o razstavi, največkrat na šaljiv način ali z besednimi igrami, da jih pritegnem k ogledu. Naprodaj imam tudi razglednice Prešerna, njegov spomenik v Kranju in Primicovo Julijo. Ta mesec sem prodal 47 spominkov, 56 Prešernov in 41 Julij, v glavnem tujim gostom. Mnogi si grede ogledat tudi Prešernovo in Jenkovo sobo. Nekateri res privabi zanimanje za razstavo, nekateri se sem prihajajo ohladiti ali pa vedrit v slabem vremenu. Tudi prav.«

D. Z. Žlebir

Vodovod za Viševco in Vrhovje

Že ta mesec bo voda pritekla na Viševco, kasneje pa tudi na Vrhovje — Okoli 3 milijone vreden vodovod gradijo krajanji s prostovoljnim delom in prispevki v denarju skupaj z lastniki počitniških hišic — Brez strojev, ki jih je preskrbel GG Kranj, ne bi šlo

Kranj — Povsem normalno se zdi, da moramo v stanovanju samo odpreti pipo, pa že lahko natočimo vodo. Toda v kranjski občini je še kar nekaj krajev, kjer imajo za živino in tudi za ljudi le kapnico. Tako je tudi v zaselkih pod Senturško goro, kjer hiše stoje na pobočjih, ki pomenijo pravzaprav zajetje za vodovode za kranjsko in kamniško občino. V krajevni skupnosti Senturška gora so že vrsto let načrtovali, da bodo za Viševco in Vrhovje — vsega skupaj pet naseljenih hiš, če ne štejejo še gospodarskih poslopj in nekaterih hiš, ki so se že spremenile v počitniške hiše — rešili probleme zaradi pitne vode. Zdaj ne bo več dolgo, ko bo tudi tu treba za kozarec bistre vode le odpreti pipo. Ne bo več treba s škafi v hlev, da bi napojili živino, poleti ne bo več zmanjkovalo kapnice v cisternah...

Te dni je na Viševci zelo delovno. Od novega hleva pri Sodnikovih, ki pa še ni pod streho, s strojem Gozdnega gospodarstva Kranj kopljejo jarek za alkatenske cevi proti rezervoarju za vodo dobrih 50 metrov nad hišami. Sprejel bo 36 kubikov vode, iz zajetja pri Sidražu pa so do njega že skopali okoli 800 metrov jarka, položili cevi in ga zasuli.

»Ne gre tako hitro, kot bi radi,« je povedal Joško Sodnik, predsednik gradbenega odbora. »Teren izgleda mehak, vendar pa je treba trdi lapor rastreljevati, če hočemo, da bo jarek globok vsaj meter in štirideset.« Za volanom bagra sedi Franc Bašelj, ki pa se kot strojnik enako dobro spozna tudi na vodovodna dela, saj je bil dolga leta pri kranjskem Vodovodu. Mladen Solič skrbno odmerja potrebne količine razstreliva v vrtnice, ne preveč in ne premalo. Kar ne gre s strojem, opravijo z lopatami. Razen Višev-

čanov pridejo na prostovoljno delo tudi z Vrhovja, pa ne le krajanji, temveč tudi lastniki počitniških hiš, ki bodo prav tako dobili vodo.

Delajo že od 13. avgusta letos. Rezervoar je bil skopan že prej, v naslednjih dneh ga bodo zalili z betonskim plaščem. Dokončno bo treba urediti vodno zajetje pri Sidražu, povezati vse alkatenske cevi med seboj in seveda napeljati vodo v hiše.

»Saj bi voda že tekla,« je povedal Franc Bašelj, »pa kljub stroju in vrtanju počasi napredujemo. Vendar pa mislim, da bo v treh tednih voda že pritekla na Viševco.« Na Vrhovje pa nekaj kasneje, saj bo treba kopati po bregu navzdol, nato pa strmo iz grape, kar prav tako ne bo šlo brez strojev.

Še malo, pa bo tudi odročne kraje pod Krvavcem, kjer so doslej imeli le kapnico, pritekla pitna voda iz pod Sidraža. Zemlja je tako trda, da brez razstreljevanja ne gre.

Vodovod za Viševco in Vrhovje bo veljal okoli 3 milijone novih din. Domala tretjino bodo prispevali krajanji sami, nekaj v denarju in

Brez strojev GG Kranj bi delo na vodovodu prepočasi napredovalo, z lopatami je mogoče le zasipavanje jarka. Ljudi pa je tukaj gori malo, zdaj je zbolel celo predsednik njihovega gradbenega odbora.

seveda z delom. Vsak bo delal najmanj 40 ur, vsaka hiša pa bo prispevala še denar — sprva so se obvezali za 5 milijonov starih din, zdaj pa bo verjetno treba primakniti nekaj več, še posebej tam, kjer z delom ne bodo mogli dosti pomagati. Iz združenih sredstev za krajevne skupnosti občine Kranj je bilo dodeljenih 1,2 milijona novih din, prispevale pa so tudi Kmetijska zadruga Cerklje, Zavarovalna skupnost Triglav, prošnja za prispevek pa je obravnaval tudi izvršilni odbor kmetijsko zemljiške skupnosti Kranj in ugotovil da je zaradi potreb po vodi takšen zahtev upravičen. Vrednost strojnih ur GG Kranj, TOK Preddvor pa je ocenjena na 600 tisoč novih din.

Če se vreme ne bo prehudo skvarilo, bo proti koncu septembra voda res zašumela v vodovodnih ceveh najprej zgoraj pri Sodniku, nato pa še v spodnji hiši na Viševci, pri Mariji Maleš. Ob delu, ki ga na kmetiji v tem času še posebej ne manjka, in zaposlitvi v dolini, krajanji Viševce in Vrhovja z voljo in trudom in tudi s trmo grade svoj vodovod. Vedo, da bodo potem lažje redili živino, imeli še kakšen rep več v obnovljenem ali celo novem hlevu. Tudi otroci potem ne bodo silili za delom v tovarne, temveč bodo videli napredek tudi za hribovske kmetije in bodo raje ostajali doma.

L. M.

FRANCKA SODNIK: »Dela je čez glavo; ko bo voda, bo vse veliko lažje.«

JOŽE RAŠELJ: »Tudi v naše počitniške hišice bo pritekla voda, imamo tudi mi lopate v rokah.«

TINE VRHOVNIK: »Do Vrhovja bo treba še daleč kopati, vendar bo končno tudi naš kraj na meji med kranjsko in kamniško občino le dobil vodovod.«

FRANC BAŠELJ: »Računam, da v treh tednih že tekla voda na Viševci.«

Volje dovolj, le denarja ni

V krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela večino akcij opravijo krajanji s prostovoljnim delom — Lep primer je gasilsko orodišče v Javorniškem Rovtu — Za asfalt ni denarja, čeprav ga želijo imeti po vsej krajevni skupnosti

Javornik-Koroška Bela — Krajevna skupnost Javornik-Koroška Bela sodi med največje krajevne skupnosti v jeseniški občini, saj šteje več kot 6.000 prebivalcev. Prve dni septembra praznuje krajevni praznik — v spomin na pet talcev, ki so jih Nemci ustrelili leta 1941 na Koroški Beli.

V spomin na te dogodke in na pridobitve revolucije so pripravili pestro praznovanje, od slikarske razstave do kulturnih prireditev, športnih tekmovanj in srečanj.

»V minulem letu so bila društva in organizacije v krajevni skupnosti izredno aktivne,« pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Lovro Brec, »saj je gasilska enota gasilskega društva na Beli večinoma s prostovoljnim delom postavila gasilsko orodišče v Javorniškem

Rovtu. Orodnišče je tudi družbeni, kulturni in društveni prostor prebivalcev v Javorniškem Rovtu. Planinci so se smelo in uspešno lotili adaptacije in razširitve Prešernove kočice na Stolu, nadvse aktivni so tudi upokojeanci.

V krajevni skupnosti pa se pri nujnem komunalnem urejanju vedno zatakne zaradi denarja, saj ga ni nikoli dovolj, še posebej ne za tako veliko krajevno skupnost. V načrtu imamo položitev asfalta na Koroški Beli, Javorniku, Podkočni, Javorniškem nabrežju in na cesti v Rovte, vendar asfaltna prevleka terja zares izdatna finančna sredstva. Brez prostovoljnega dela in prispevka krajanov ne gre. Denar krajevnim skupnostim se v okviru občine deli po posebnem ključu, tako da se dve tretjini sred-

stev namenita solidarnostno. Če bi obveljala le glavarina, bi s toliko zaposlenih, kolikor jih imamo pri nas, lahko rešili marsikateri problem več.

V minulih letih je krajevna skupnost napeljala telefonsko omrežje za 350 naročnikov, denar so namenili tudi prebivalci. V sodelovanju in ob razumevanju krajevne skupnosti Žirovnica so tele-

Filip Klemenčič, 82 let, upokojenec Železarne: »Živim sam v stanovanjskem bloku na Javorniku. Okolica blokov je vsako leto bolj urejena in tudi ljudje sami skrbijo za čistočo okoli domov. Mi, starejši, smo zadovoljni, ker imamo na Javorniku tako lep upokojski dom, kjer so poleg njega zgradili še obiskano balinišče.«

fonske priključke dobili že na Potokih, medtem ko jih bodo v Podkočni tedaj, ko bodo gradili telefonsko mrežo in povezavo s krajevno skupnostjo Podmežakla.

S soudeležbo jeseniške Železarne bodo asfaltirali del ceste v Javorniške Rovte, sodelovala bosta še Gozdno gospodarstvo Bled in jeseniška komunalna skupnost. Avtobusna postajališča in ute smo že postavili, le na Javorniku jo bomo v prihodnjih mesecih. Septembra bodo asfaltirali še cesto iz Železarne po nasipu na Dobravski ulici, kjer se je zelo prašilo.

Gabrijel Munih z Javornika, star 62 let: »Večino krajevnih poti je krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela že uspelo asfaltirati, nekaj pa jih je še ostalo. Prebivalci Javornika pa si želijo, da bi za otroke zgradili primerno igrišče. Zdaj se igrajo kar na krajevnih poteh in na cesti, kar je neprimerno in za najmlajše tudi nevarno.«

France Kreuzer, amaterski slikar s Koroške Bele: »Čistoča okoli blokov na Beli je zgledna, imamo dobro založeno trgovino in avtobusno postajališče. Krajevne poti na Svetinovi cesti niso asfaltirane, makadam pa ima kar velike luknje in poleti se zelo praši. Saj si ne želimo asfalta, če zanj ni dovolj denarja; prav bi bilo, ko bi na poti navozili več primerne gramoze.«

Z občinskimi samoprispevkoma na Koroški Beli zgradili novo osnovno šolo, nato pa je zmanjkalo denarja za telovadnico. Zdaj smo dogovorili, da bomo zbrali denar tudi za telovadnico, ki jo nova šola mora imeti. Predvidoma jo bodo zgradili naslednje leto.

Krajanji Koroške Bele in Javornika zelo radi zahajajo v rekreativno središče na Kresu, kjer poteka tudi številna tekmovanja. Gradnja ni odbor je postavil dve teniški igrišči, nov stolp ob skakalnih igriščih za lokostrelce in balinisti, tako da na Kresu za Belo nikomur ni dolgčas.

Krajevna skupnost smotljivo obrača vsak dinar, ki ga dobi za komunalno urejanje Bele, Javornika, Podkočni, Potokov in Javorniškega Rovta. Zahteve so velike, manjnosti ob skromno odmerjenem denarju majhne, zato nastajajo različni problemi in težave. Kanalizacija še ni povsem urejena, na asfaltnih čaka številne poti, ljudje se pritožujejo za nakup zabojskih smeti. Čeprav ljudje sami skrbijo za ureditev okolice, čaka komunalna za urejanje in varstvo okolja precej dela: vodotoki so onesnaženi, tako Javornik kot Koroška Bela, ljudje se pritožujejo nad rojtom in rdečim dimom iz Železarne, ki s svojimi obrati obkroža vso Javornik in Belo.

Res je malo tako velikih krajevnih skupnosti, kjer bi bilo društveno in družbeno življenje tako dobro, kot prav v delavskem bloku na Javorniku, v lepi kulturni in reditveni dvorani. Delavski dom v letih po vojni večinoma s prostovoljnim delom postavili krajanji sami, tako kot tudi zdaj vse večje cije slonijo na prostovoljnem delu prizadevnih prebivalcev.

D. Sedej

Cesta na Koroški Beli vodi proti osnovni šoli, ki so jo občani zgradili s samoprispevkom. Zdaj napeljujejo vodovod, ob cesti so kupi gramoza, tako da se je za njimi morala skriti tudi tabla, ki opozarja na počasno vožnjo pred šolo. Tudi sicer je cesta postala nevarna, saj se zaradi izkopov avtomobili nevarno srečujejo. — Foto: D. Sedej

Ob krajevnem prazniku bodo podelili več priznanj krajevnim skupnostim in priznanj OF. Dobili jih bodo: Karel Bohinc, Teodor Kreuzer, Mira Novak, Ignac Tomšič, Robert Zan, Martin Čufer, Boris Lazar, Danijel Udir, Milan Dornik, Marija Branc, Branko Alt, Ivanka Branc.

Mejni prehod Jezersko

Tekoče čez mejo

Okrepljene gospodarske, kulturne in politične vezi z zamejstvom, zlasti z Železno Kaplo, pobrateno s Kranjem, so razlog, da je promet čez mejni prehod Jezersko živahnejši — V turistični sezoni se nekaj prometa z bolj obremenjenih prehodov Ljubelj in Korensko seč³ preusmerja na Jezersko, a kljub temu ni nikdar gneče — Gostejši tovrni in maloobmejni promet

Jezersko — Najmanjši od štirih gorenjskih mejnih prehodov, Jezersko, zadnja leta doživlja spremembe. Čezeni gre več tovrnega in turističnega prometa in slednji je priložnost zlasti za turistično Jezersko. Pobratenje občin Kranj in Železna Kapla je okreplilo gospodarske, kulturne in politične vezi med Slovenijo in tem delom Koroške v Avstriji, kar se vidno odraža tudi na meji.

Tisoč vozil dnevno

»Zadnja tri leta je promet na mejnem prehodu Jezersko v primerjavi s prejšnjimi leti narasel kar za 38 odstotkov,« pravi komandir postaje mejne milice na Jezerskem Krsto Šučur. »Že tovrnjakov, ki prevažajo celulozo iz Birja slovenskim papirnicam, je tisoč več kot prej. V sedmih mesecih letos je prek Jezerskega peljalo prek 3 tisoč tovrnjakov.«

Čez Jezersko gre vsak dan kakih tisoč vozil, tako da mesečno zabeležijo prehod kakih 60 tisoč potnikov. Lani je prek Jezerskega potovalo 196 tisoč potnikov, kar je v primerjavi z več milijoni turistov na Ljubelju ali kje drugje malo, a veliko za mejni prehod Jezersko.

»Do danes je tu čez potovalo 163 tisoč potnikov, od tega polovica tujcev. Na meji se je v tem času zvrstilo 56 tisoč vozil, od tega 520 avtobusov (teh letno potuje čez Jezersko okoli 600). Najživahnejše je na meji od maja do oktobra, ko jo prečka 80 odstotkov vseh potnikov, v zimski polovici leta gre tu mimo le 20 odstotkov vsega prometa.«

Tudi maloobmejni promet se je zadnja leta močno razvil. Pologa za prehod državne meje ni več, ostajajo pa številne ugodnosti, ki jih nudi maloobmejni promet, tako da mnogi še vedno na ta način prehajajo mejo. 7.580 naših in 62 tujih

Mejni servis

V primerjavi s prejšnjimi leti je na Jezerskem zdaj dobro organiziran mejni servis. Opravlja ga Kompas (s pogodbo prek zasebnega gostilničarja) in Eurosped. Slednji nudi špediterske usluge predvsem prevoznikom celuloze, pri Kompas pa menjavajo valuto, prodajajo bencinske bone, zelene karte in podobno. Prek 200 tisoč potnikov na leto, od katerih je 130 tisoč tujcev, nujno potrebuje mejni servis.

maloobmejnikov je letos ze potovalo čez Jezersko. Redki so Avstrijci, ki prihajajo na našo stran po nakupih ali v gostinske lokale. Pogosti obiskovalci mejnega prehoda na Jezerskem so kolesarji, saj gre prek te meje tekmovalna proga Alpe-Adria. Tudi planincev, ki mejo prehajajo na nekaterih prehodnih mestih, je veliko. Čeravno kdaj zaido, z njimi ni težav na »zeleni meji«.

Na meji je mirno

Kljub porastu prometa se razmere na Jezerskem niso bistveno spremenile, trdijo miličniki in cariniki. Ob doslednem nadzoru potnikov, ki prehajajo državno mejo, sicer odkrijejo precej prekrškov, s hujšimi kaznivimi dejanji pa skorajda nimajo opraviti. Potniki pridejo na mejo brez dokumentov, s pretečenimi ali neveljavnimi potnimi listinami, na vesti imajo kak carinski prekršek, to pa je bilo letos tudi vse. Javnega reda in miru ne kršijo, saj gre čez Jezersko kar ugledna struktura potnikov, tihotapci pa tako ali tako raje izkoriščajo gnečo, ki je na Jezerskem ni nikoli. Številne prekrške in kazni-

Krsto Šučur

va dejanja uspejo preprečiti tudi zato, ker odlično sodelujejo obmejne službe: milica, carina, JLA, krajevna skupnost in delovne organizacije pa seveda domačini na Jezerskem.

Pozimi je meja še bolj umirjena, vendar tudi tedaj promet čez 1218 metrov visoki mejni prehod teče normalno. Cestno podjetje iz Kranja vzorno vzdržuje cesto, da lahko po njej vsak dan nemoteno prevažajo celulozo. Letošnjo zimo je bila cesta le dvakrat neprevozna.

Polno carinsko skladišče

Na mejnem prehodu na Jezerskem imajo priročno carinsko skladišče, v katerem hranijo zaseženo tihotapsko blago. Letos pravijo, še niso odkrili česa večjega, zato pa je bilo živahnejše lani. Od tedaj je skladišče »dobro založeno« s kavo, televizorji in drugimi tehničnimi predmeti.

Turisti ne vedo za jezerski mejni prehod

V turistični sezoni, ob praznikih, ko se vračajo zdomci, in ob koncih tedna, je promet malce gostejši kot običajno. Kljub temu potnikom na Jezerskem še nikoli ni bilo treba čakati. Ker prehod tudi ob takih priložnostih sprejme še veliko vozil, bi v konicah lahko razbremenil Ljubelj, Rateče in Korensko sedlo. Včasih promet s teh preusmerjajo na Jezersko, a je to le rešitev v sili. Še vedno sta Ljubelj in Korensko sedlo preobremenjena, potniki tam nezadovoljni, mnogi gnečo tudi zlorablajo v protizakonite namene. Družno bi se službe vseh štirih prehodov lahko dogovorile, kako enakomerneje razporediti turistični naval, vendar same tu ne morejo veliko opraviti. Sodelovati bi morale tudi turistične agencije, ki pošiljajo turiste v Jugoslavijo, avstrijsko in našo stran pa bi bilo treba popolneje opremiti s signalizacijo, ki bi kazala na Jezersko. Tako pa sem gor prihajajo le tisti turisti, ki imajo že dobre izkušnje z jezerskim mejnim prehodom, Avstrijci in Nemci, ki tako hitreje pridejo na morje, in Nizozemci, ki se ustavljajo v jezerskih hotelih.

D. Z. Žlebir

Zadnja tri leta je mejni prehod na Jezerskem oživel.

NESREČE

OTROK PRED AVTO

Jesenice — Na Cesti maršala Tita na Jesenicah se je v soboto, 31. avgusta, zgodila prometna nesreča, v kateri je bil huje ranjen otrok, 9-letni Aleksander Alt. Povožil ga je osební avto, ki ga je iz smeri Javornika pripeljal Stjepan Lerota iz Ljubljane. V bližini križišča s Tavčarjevo ulico je voznik opazil skupino otrok, vendar ni zmanjšal hitrosti, nenadoma pa je skupine pritekel pred avto otrok. Lerota ga je zbil po cesti. Otroka so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

PADEL Z MOTORJEM

Šenčur — V ponedeljek, 2. septembra, se je na lokalni cesti med Šenčurjem in Voklom blizu križišča z regionalno cesto ponesrečil Martin Dobovšek, star 36 let, iz Vogelj. Z motornim kolesom se je peljal proti domu, nenadoma pa je zapeljal na nasprotni vozní pas, kjer je padel. Huje ranjenega so odpeljali v Klinični center. Ker sumijo, da je bil pod vplivom alkohola, so zanj odredili odvzem krvi.

D. Ž.

Več nesreč, blažje posledice

Na Gorenjskem se je v pol leta zgodilo 509 prometnih nesreč, 12 udeležencev je v njih umrlo, 70 jih je bilo huje in 112 laže ranjenih — Ostrejši represivni ukrepi — Zaradi nove gorenjske avtoceste spremenjen prometni režim

Letos se je v prvem polletju na Gorenjskem pripetilo 509 prometnih nesreč, dve več kot lani v tem času, večina v kranjski občini (219) in na magistralni cesti (120). Razveseljivo je zlasti dejstvo, da so posledice blažje kot lani. V letošnjih nesrečah je umrlo 12 ljudi, lani v tem času jih je 16, največ v nesrečah na magistralni cesti. Huje ranjenih je bilo letos 70 udeležencev v nesrečah, lani 94, laže ranjenih letos 112, lani 139.

Kje so razlogi, da so posledice v primerjavi s lanskimi kar za petino blažje; v preventivi voznikov, v izboljšanih voznih razmerah ali kje drugje? Vse kaže, da ne zaradi prvega ne zaradi drugega vzroka, temveč zaradi ostrejših ukrepov prometne milice. Slednji so kar za četrtino povečali ukrepanje. Tako so letos na gorenjskih cestah ustavili 3.336 kršiteljev (lani jih je bilo kakih 200 manj), prek 1.600 so jih prekusili s alkotestom, nekaterim so izrekli posebne varnostne ukrepe. Na kraju prekrška so v prvem polletju izterja-

li denarne kazni od 9.500 kršiteljev. Ob tako poostrenem nadzoru na cesti se vozniki pametneje obnašajo.

Kako je na varnost prometa vplivalo odprtje gorenjske avtoceste, se izkazuje vsak dan znova. Tranzitni promet z avtocesto sicer obide mesto Kranj, vendar pa se pojavljajo novi problemi. Na Cesti Staneta Žagarja v Kranju se je promet zgostil že ob lanski zaporí starega dela mesta, zaradi avtoceste pa je ta cesta zdaj dvojno obremenjena. Manjka povezava med središčem mesta in Planino, kjer bi moral teči lokalni promet, da bi na Oldhamski in Cesti Staneta Žagarja ne bilo tolikšne gneče. Drugi problem, ki ga poraja odprtje avtoceste, se je pojavil v Radovljici. Gre za bencinsko črpalko ob magistralni cesti, ki stoji na levi strani v smeri Ljubljana-Jesenice. Ker na avtocesti ni bencinskega servisa, je radovljjska črpalka prva od Ljubljane — na njej se ustavljajo številni turisti. Ker morajo zaviti levo, prihaja tu do pogostih trčenj.

D. Ž.

Za večjo prometno varnost S kolesom v šolo

Številni šolarji se vozijo v šolo s kolesi. Vsak mlad kolesar mora voziti po cesti pazljivo, kakor se je bil naučil v šoli. Zakon o varnosti cestnega prometa določa, da otroci, starejši od sedmih let, lahko samostojno vozijo kolo v prometu, če se v šoli usposobijo za vožnjo in imajo kolesarsko izkaznico. Kdor je v začetku šolskega leta še nima, se bo nedvomno potrudil in hitro opravil potreben izpit, da si jo pridobi.

Drugi pogoj za varno vožnjo s kolesom je brezhibno kolo. Vsako novo kolo mora biti že ob nakupu brezhibno, kasneje pa ga je treba vzdrževati. Kolo mora biti opremljeno s potrebnimi odsevniki, zvoncem in lučjo, imeti mora tudi dobre gume in zavore. Občasno se nadzira, ali so kolesa šolarjev resnično brezhibna. Na kolesu se ne sme voziti več oseb hkrati, če kolo za to ni posebej prirejeno. Po cesti se ne sme vjugati, voziti v dvojce, izsiljevati prednosti, nenadoma zavijati v levo in podobno.

Starši so soodgovorni za varnost otrok v prometu. Zato jim ne sme biti vseeno, s kakšnim kolesom in kako se vozijo njihovi šolarji. Dodatno jih kaže opomniti, da morajo otroci ponoči in ob zmanjšani vidljivosti med hojo ali vožnjo s kolesom po cesti nositi na vidnem mestu ustrezna odsevna telesa (kresničke). Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, pa so na poti v šolo in iz nje poleg odsevne telesa dolžni nositi tudi rumeno rutico.

Vsi navedeni ukrepi imajo en sam cilj: obvarovati šolarje pred prometnimi nezgodami in njihovimi posledicami.

Mrak

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

LJUBITELJ MALIH ŽIVALI

Mladi Šenčurjan ima očitno zelo rad male živali, drugače najbrž ne bi ujel srminega mladiča in ga zaprl doma v ogrado. Mikajo ga tudi ptice, le da se z njimi ni le igral, temveč jih je postrelil in shranil v hladilniku, da bi jih kasneje nagačil. Plen iz hladilne skrinje so mu zasegli, tako da ne bo imel tega veselja.

SKRB ZA OZIMNICO

Vrtičkarja iz Cerkelj sta vse leto pridno vrtnarila, da bi si pridelala ozimnico. Ko naj bi čebulo in česen poravala, je bil vrtiček že razdejan. Soseda, ki se ji ni ljubilo pleti, okopavati in negovati lastnega vrta, ju je prehitela. Sadov tuje ozimnice pa ji ni bilo dano uživati, ker so ji to preprečili možje postavbe.

TIHO PRIDEM SPET POD OKNO...

E. O., ki je ondan vsoval pri dekletu v hotelu Razor, je bil vse prej kot nežni Romeo. Ker ga v recepciji niso pustili k dekletu, si je dal duška z razbijanjem stekel v hotelu, potrgal je okrasno rastlinje, prizanesel ni niti bližnji mesnici, kjer je izruval plot. Razvneto strast so mu ohladili v posebej za to namenjenih prostorih.

BLIŽNJE SREČANJE

Na Bledu sta se srečala, prav milo se spogledala... Upnik in njegov dolžnik namreč. Dolžnik ni hotel nič slišati o tem, da bi vrnil svoj dolg. Upniku ni preostalo drugega, kot da ga trdo prime. Zgrabil je pepelnik in dolžnika z njim treščil po glavi.

MAŠČEVANJE JE SLADKO

Neuslišana ljubezen je zakrivila dejanje, ki so mu bili zadnjič priča v Domžalah. Mladenč se je

z avtom zaletel v parkiran avto svojega nesojenega tasta, ker mu je dekile dalo košarico.

DRUŽINSKO ŽIVLJENJE

Zakonca v Mošnjah sta se opila, beseda je dala besedo, raznel se je pretep. Ko bi bilo to za belega dne, bi sosedje le privošljivo prisluhnili družinskemu življenju svojega bližnjega. Ker pa je bilo ponoči, so klicali milico.

HRUŠKE ZA ZIMO

Ne, ni bil jež tisti, ki je prejšnjo noč nabiral hruške za ozimnico na tujem vrtu. Možak z veliko vrečo je bil in prav prihuljeno se je plazil, da ga lastniki ne bi opazili. Toda budno oko Jeseničanke, ki je tudi ponoči pazila na svoj pridelek, ga je odkrilo. Ko so prišli možje v modrem, jo je oprezní tat že popihal.

SKOČILI STA SI V LASE

Ko sta se zadnjič na Bledu stopli Vesna in Pavla, je ta folklorni dogodek privabil številne gledalce. Kaj je bil vzrok pretepa, sicer niso izvedeli, zato pa so uživali ob borbenih prijemih obeh nasprotnic. Vesna je bila iznajdljivejša in je enemu od gledalcev izrgala polno vrečko. Z njo je doobra obdelala tekmo.

PIJANA, PA RAZGRAJA

Radovljjska prišla domov močno okajena, zato jo je mož malce potipal. Razgrajanju so bili priča trije majhni otroci, poslušali pa so tudi bližnji sosedje. Ti so klicali milico, naj preglasna zakonca spametuje.

BREZ HLAČ

M. M. je zadnjič pomagal nositi znanca kangle z Jupolom, pri tem pa se je polil. Prijazni znanec mu je obljubil, da mu hlače odnese v čistilnico. Ker je na to žal pozabil in ker je M. M. zdaj že lep čas brez hlače, se je obrnil na milico, naj znanca spomni na dano obljubo.

Bencinska črpalka v Radovljici: ne le prenapolnjena, tudi razlog za številna trčenja, ko žejni avtomobili iz ljubljanske smeri nanjo zavijajo z leve. — Foto: F. Perdan

Dirka Kranj je bila po kakovosti takoj za memorialom maršala Tita.

Angela Škofic (KK Brdo) z Ilovke. — Foto: F. Perdan

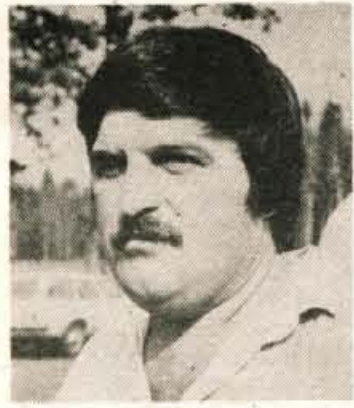
V vozu Franc Mlakar in Angela Škofic, na vajetih lipicanki Jadranka in Lipica — kobili, ki ju je Brdu poklonil predsednik Tito in ob katerih je pričel rasti nov rod tekmovalnih konj.

Peta spominska dirka maršala Tita Jugoslovanska rekorderka najhitrejša tudi na Brdu

V osrednji točki pisanega konjeniškega sporeda na brdskem hipodromu, v peti spominski dirki maršala Tita, je zmagala Rebeka na vajetih lastnika Branka Puharja iz Veržej z novim rekordom steze 1.18,7. Prireditelj si je ogledalo prek 15 tisoč ljubiteljev konj in konjeniškega športa.

Brdo — Konjeniške dirke na Brdu so uspele v vseh ozirih. Čeprav je bilo v nedeljo na Gorenjskem več prireditev, med njimi tudi šušarska nedelja v Trzinu, je bila brdska kasaška predstava dobro obiskana. Konkurenca je bila na jubilejni 5. spominski dirki maršala Tita res imenitna: prišel je celo Lahor z lastnikom in voznikom Ivanom Mukičem iz Subotice, čeprav je predsednik konjeniškega kluba Brdo Filip Bizjak še pred dvema tednoma zatrjeval, da ga ne bo. Prirediteljem je šlo navsezadnje na roko tudi vreme, lepo sončno je bilo.

Podpredsednik skupščine občin Matjaž Cepin, predsednik škofjeloške občinske skupščine, je v pozdravnem govoru dejal, da se je doslej na brdskem hipodromu zvrstilo že prek tristo kasašev in razen tega še sto ostalih konj. Predsedstvo skupščine gorenjskih občin je prevzelo pokroviteljstvo nad prireditvijo, da bi med ljudmi povečalo zanimanje za rejo konj — za delo, obrambne potrebe, za šport in rekreacijo. Spodbudno je, je poudaril, da je ob hipodromu zrasel tudi nov rejni center, ki je uspešno nadomestil opu-

Ivan Kosec (KK Komenda).

ščeno kobilarno v Turnišču; prav pa bi bilo, če bi takšna središča oživili še kje, morebiti v okviru kmetijskih zadrug. Še preden so se na brdskem hipodromu razvenele tekmovalne strasti, je rejni center Brdo predstavil rejske dosežke. Mimo tribune so pogumno stopale kobile in konji, zrebice in zrebci: Lepena, Krispa, Nepal, Evi, dveletni kasači Kaja, Jadra, Liša, Li, Nora, Santa, šestnajst let stara zrebca francoske reje pa enoletni naraščaj in za njimi osel Ringo, ki dela družbo brdskim konjem in kobilam. Številna konjska čreda daje upanje, da se slovenski konjereji le obetajo boljši časi, je ob tem pripomnil vztrajni zagovornik konjereje dr. Jože Jurkovič z Biotehniške fakultete v Ljubljani.

Vrhunec prireditve je bila spominska dirka maršala Tita. Trikrat zapored je zmagala Fergina, lani je slavil Auro. Kdo bo zmagovalec pete, jubilejne dirke, so se spraševali ne le strokovnjaki, temveč tudi številni gledalci ob lepo urejeni brdski stezi. V prvi tekmovalni skupini je bila najhitrejša Dorica MS Marka Slaviča iz Ključarovec, ki je vrh vsega še za tri desetinke sekunde izboljšala rekord Lahorja. Druga je bila Rebeka (Branko Puhar, Veržej) in tretji Dinamit (Spasa Tomič, Pančevo). V drugi skupini je slavil Lahor (Ivan Mukič, Subotica) z enakim časom kot Dorica MS. V finalu je jugoslovanska rekorderka Rebeka (pred nedavnim je v Gornji Radgoni dosegla čas 1.17,8) pokazala, da ji trenutno ni para v Jugoslaviji. Zmagala je prepričljivo, z novim rekordom brdskega hipodroma 1.18,7. Lanski zmagovalec Auro je bil v finalu zadnji, prejšnji rekorder Lahor tretji, za Dorico MS.

Med tekmovalci iz konjeniškega kluba Brdo je bila v nedeljo najbolj zaposlena Angela Škofic z Ilovke, sobarica na Brdu, že vrsto let edina ženska med »konjeniki«. Nastopila je v treh dirkah — Jesenice, Radovljica in Trzin. Z Evi se je uvrstila na osmo mesto, z Lišo na drugo, razen tega se je obekla v narodno nošo in bila za par Francu Mlakarju v vozu, ki sta ga vlekli lipicanki Lipica in Jadranka. »Z rezultati nisem zadovoljna. Odkrito povedano, pričakovala sem več,« je po končanem tekmovanju povedala Angela Škofic, ki je na kasaški voziček prvič sedla pred sedmimi leti. »Doma sem s kmetije, kjer so bili konji vedno pri hiši, najprej delovni, zdaj so v hlevu trije kasači. Z Murom je brat Franc že večkrat tekmoval, kar hiter je, tokrat pa ga je moral pustiti doma, ker si je zvil nogo.«

Tudi Ivan Kosec s Križa pri Komendi in član tamkajšnega konjeniškega kluba ni bil najboljšo volje. S Fisonom je odstopil, z Linom, katerega lastnik je Stane Pirš iz Srednje vasi pri Kamniku, je bil sedmi. »Že stari oče je imel konje, stric še zdaj dirka z njimi, mene je za kasaški šport navdušil Lojze Lah. Sprva sem imel svojega konja, vendar sem ga prodal, ker je reja draga, nagrade na tekmovanjih pa skromne. V klubu so kupili konja in ker zanj med

člani ni bilo pretiranega zanimanja, sem se ga oprjel jaz.«

Tone Konc in njegov sin Tone z Visokega pri Kranju sta velike ljubitelja konj in konjeniškega športa. V hlevu imata štiri delovne konje, z Lindo in Šibo sta na Brdu nastopila v tekmovalni kmečkih dvovpreg in osvojila šesto mesto. »Če bi prišlo do »križe« v žepu, bi prej prodal edino kravo kot katerega od konj,« pravi Tone, ki v nedeljah rad zapreže konjiče in se odpelje z njimi na krajši izlet po Gorenjski.

C. Zaplotnik

Pohod na tromejo

Rateče — Turistična društva Rateč, Kranjske gore, Trbiža in Podkloštra prirejajo v nedeljo, 8. septembra, tradicionalni 6. planinski pohod na Tromejo nad Ratečami. Udeleženci bodo krenili tjakaj iz treh smeri — iz Rateč izpred gostilne Šurc, iz Bele peči in iz Selč pri Podkloštru. Pohodniki, ki se bodo odpravili na stičišče Jugoslavije, Avstrije in Italije iz Rateč, morajo imeti veljavni potni list oziroma maloobmejno propustnico. Pohod se bo začel v organiziranih skupinah ob 8. uri, med 11 in 13. uro bo kulturni program, v katerem se bodo predstavili orkestri, pevski zbori in folklorne skupine iz Ziljske, Kanaške in Gornjesavske doline, ob 17. uri bo povratek. Udeleženci se bodo na Tromeji gibal po celotnem prireditvenem prostoru, ki bo segal v vse tri države. V popoldanskih urah bo igralo več ansamblov, ples bo, tako kot je na Tromeji običaj, kar na travi. Od železniške postaje na Jesenicah do Rateč bodo vozili tudi posebni avtobusi. V primeru slabega vremena bo pohod v nedeljo, 15. septembra.

Prireditelj je potrditev dobrega sodelovanja in prijateljstva ljudi, ki živijo ob meji, in hkrati tudi prepričljiva manifestacija miru.

Presenetljiva zmagava Mavčič

KRANJ — Članska nogometna moštva ONZ Kranj so začela tekmovalno sezono 1985-86 s tekmami za pokal maršala Tita. Doseženi so bili pričakovani izidi, le nogometaši Mavčič so presenetili z zmago v Trbojah. Izidi osmine finala: Sava : Senčur 6:3, Trboje : Mavčič 1:3, Visoko : Primskovo 3:6, Hrastje : Triglav 1:8, Bitnje : Zarica 2:3, Podbrezje : Podgorje 2:0. Osmi četrtfinalist bo znan 4. septembra v srečanju Grintovec : Naklo.

Pionirsko moštvo Triglavu je poskrbelo za presenečenje, saj se je za prvo mesto borilo z beograjskim Partizanom.

ALPSKO POPOTOVANJE S KOLESOM

Boris Weisseisen • Brane Žagar (nadaljevanje iz prejšnje številke)

Podolžna lega doline v Alpah, njena odprtost proti zahodu, to daje značilni utrip življenju v njej. Sprva naju preseneti vroč veter z zahoda, potem sadovnjaki na višini tisoč metrov, vinogradi pa jim slede nekaj sto metrov nižje. Sredi visokih gora, ko se človek spogleduje z Mt. Blanc, uspeva trta na skrbno izbranih in urejenih površinah. Da je vse umetno namakano, skoraj ni potrebno posebej omenjati.

Mnoge gondolske žičnice vabijo obiskovalce na ogled najlepšega in najdaljšega ledenika v Evropi, znamenitega Aletscha, midva pa že spet iščeva zavetje pred nevihti. Da sva v eni najbogatejših evropskih dežel, pričta tudi odlično ohranjen porsche, ki sredi bujnega zelenja zanesljivo že več mesecev

čaka na svojega lastnika. Globok vzdih nama izvabi pogled na zapuščen avtomobil, a v ranem jutru že nadaljujeva proti Ženevskemu jezeru. V Martignyju se izdatno založiva z vitamini iz obcestnega mareličnega sadovnjaka in sredi dneva zagledava znamenito jezero. Severna, švicarska obala, daje vtis nepretrganega mesta, nama pa bolj ugaja južna, bolj strma, s temnim gozdom porasla brežina. Mož postave na francoski meji naju precej nezaupljivo pogleda in po daljšem premišljevanju le pusti naprej. V blagodejnem hladu se ob obali vrste prelepe vile in tako komaj najdeva primeren prostorček, da se malo namočiva in spereva s sebe nesnaga preteklih dni.

(se nadaljuje)

Finale pionirskega vaterpolskega državnega prvenstva

Triglav presenetil z drugim mestom

Kranj — Letni bazen v Kranju je bil kar štiri dni prizorišče letošnjega finalnega turnirja za pionirski moštveni naslov v vaterpolu. Za presenečenje so poskrbeli vaterpolisti Mladosti, Kotorja, Partizana iz Beograda in Jadrana iz Splita, ki so na dvodnevem turnirju v predtekmovanju v svoji skupini dokazali, da se v vodi ne znajo zmeniti, kdo bo prvi. Prav zato se je turnir zavlekel za en dan. Za drugo presenečenje pa so nato poskrbeli klubski delavci iz omenjenih klubov, saj se povratnega turnirja sploh niso udeležili in so svoja vaterpolska moštva raje prej odpeljali domov. To dokazuje da vaterpolski delavci nimajo pravega odnosa do »svojih« vaterpolskih igralcev.

V skupini A, kjer je igral tudi kranjski Triglav, je prišlo do presenetljivega vrstnega reda, saj so igralci domačega kluba dokazali, da so med najboljšimi v državi. V svoji skupini so namreč brez težav premagali vse nasprotnike in so se v finalu za državni naslov z

beograjskim Partizanom potegovali celo za prvo mesto. Za Triglav so igrali: Homovec, Haidinak, Margeta, Celar, G. Verčič, Hlebec, Radonjič, K. Verčič, Cvetkovič, Pičolin, Nadižar, Štromajer, Poljšak, Troppan in Kreft.

Izidi skupina A, I. kolo: Solaris: Crvena Zvezda 10:5, Triglav: Jug, 6:5, II. kolo: Crvena Zvezda: Jug 4:5, Solaris: Triglav 5:8, III. kolo: Triglav: Crvena Zvezda 8:5, Jug: Solaris 7:6.

Vrstni red: Triglav 6, Solaris 2, Jug 2, Crvena Zvezda 2. Skupina B, I. kolo: Jadran: Partizan 6:15, Mladost: Kotor 7:4, II. kolo: Kotor: Partizan 7:4, Jadran: Mladost 7:11, III. kolo: Mladost: Partizan 6:9, Kotor: Jadran 9:8.

Vrstni red: Partizan 4, Mladost 4, Kotor 4, Jadran 0.

V finalu za državni naslov sta se srečali moštvi Partizana iz Beograda in kranjski Triglav. V tem srečanju, ki je odločalo o prvaku, so bili močnejši pionirji iz Beograda. Izid srečanja Triglav: Partizan 6:15.

D. Humer

Kranjčan Kristof Stromajer je bil na štiridnevem turnirju najboljši igralec.

Trener kranjčanov Rado Čermelj je dobro pripravil mlade upe jugoslovanskega vaterpola.

Lojze Gorjanc med »konjeniki«

Direktor jugoslovanskih nordijskih smučarskih reprezentanc Lojze Gorjanc iz Kranja je v nedeljo na brdskem hipodromu dokazal, da je uspešen tudi med »konjeniki«. Z Nepalom B, last konjeniškega kluba Brdo, je v dirki Jesenice (za triletno, v Jugoslaviji rojene kasače) zasedel četrto mesto in odnesel denarno nagrado v vrednosti deset tisočakov.

Tribuna kot smetišče

Obiskovalci so prinesli s sabo časopise, revije, kose kartona — zato, da so jih na kamniti tribuni namestili pod zadnjico. Ko so se dirke končale, so pozabili na zaščito (pred volkom) in odšli. Tribuna je v hipu postala veliko smetišče.

Da ne bi na tem mestu govorili o kulturi in kulturnosti! Saj tisti pregovor o oslu (ki se valja) vsi dobro poznamo.

Rezultati:

- 5. SPOMINSKA DIRKA MARŠALA TITA — finale: 1. Rebeka (Branko Puhar, Veržej) 1.18,7 (nov rekord brdskega hipodroma), 2. Lahor II (Ivan Mukič, Subotica) 1.19,3, 3. Dorica MS (Marko Slavič ml., Ključarovec) 1.19,8; tolažilna skupina: 1. Eli (Jani Pogačar, Ljubljana) 1.22,2, 2. Itona III (Franc Lovrenčič, Ljubljana) 1.22,4, 3. Lima II (Dušan Jureš, Ljutomer) 1.22,6;
- DIRKA KRANJ: 1. Lepenec (Miroslav Radulaški, Ada) 1.23,6, 3. Lepena (Stane Dovgan, KK Brdo) 1.24,1, 6. Rom (Boris Dolinar, Škofja Loka), 7. Krispa II (Franc Škofic, KK Brdo) 8. Lino (Ivan Kosec, KK Komenda);
- DIRKA JESENICE: 1. Fit (Jože Hrovat, Ljubljana) 1.22,4, 4. Nepal B (Lojze Gorjanc, KK Brdo), 5. Fizon (Jože Hartman, KK Komenda), 8. Evi B (Angela Škofic, KK Brdo);
- DIRKA RADOVLJICA REPUBLIŠKO PRVENSTVO ZA DVELETNE KASAČE: 1. Adonis (Marko Slavič ml., Ključarovec) 1.23,5, 2. Liša B (Angela Škofic, KK Brdo), 7. Li B (Vlado Rančigaj, KK Brdo);
- DIRKA TRZIN (KMEČKE DVOVPREGE): 1. Dečko-Lord (Janez Pipan, KK Kofenda), 2. Zora-Zorica (Anton Kopic, Kranj), 3. Beba-Ričo (Janko Juhant, KK Komenda).

30 let Jelovice in 80 let lesne industrije
v Škofji Loki

Sedmina slovenskega in dvanajstina jugoslovanskega stavbnega pohištva

V soboto, 7. septembra, bodo v Jelovici s slavnostno sejo delavskega sveta, na kateri bo govoril predsednik občinske skupščine Škofja Loka Matjaž Čepin, in srečanjem kolektiva, ki bo popoldne na Podnu, proslavili 30-letnico Jelovice in 80-letnico lesne industrije v Škofji Loki — Ob jubileju bodo na Trati odprli tovarno vratnih kril, v Preddvoru pa tovarno, v kateri bodo izdelovali vratne podboje — V računskem centru bodo pognali nov računalnik.

Gozd in predelava lesa sta še danes najpomembnejša dejavnika gospodarstva škofjeloške občine, lesna industrija Jelovica pa s svojimi tovarnami največji predelovalec lesa. Te dni 1300-članski kolektiv praznuje 30-letnico ustanovitve Jelovice in 80-letnico lesne industrije v Škofji Loki.

Začetki predelave lesa seveda segajo veliko dlje v preteklost. Na škofjeloškem ozemlju, ki ga je bil nemški cesar Oton II. leta 973 podelil brziškemu škofu, je bila slabih 400 let kasneje, to je leta 1358, postavljena prva žaga za žaganje hlodovine v Selški dolini. Žagarstvo se je zelo hitro razvijalo in lesno gospodarstvo je dobivalo vse večji pomen, ne le v Selški, temveč tudi v Poljanski dolini in v okolici Škofje Loke.

Na prelomu iz XIX. v XX. stoletje se je na območju Škofje Loke začel zbirati kapital in ustanovljali so prva večja podjetja. Zarodek lesne industrije je bila Balantova parketarna, ki je obratovala v bližini Škofje Loke. Leta 1905 je lesno podjetje registriral Franc Dolenc. Istega leta je ustanovil lesno podjetje tudi Franc Heinrichar. Industrialca sta imela svoje obrate na Trati in tudi v drugih krajih na Gorenjskem. Torej je leto 1905, začetek industrijske obdelave lesa, zato letos praznujejo o 80-letnico lesne industrije na Trati oziroma v Škofji Loki.

Industrija se je hitro razvijala. Leta 1909 sta registrirala svojo lesno firmo brata Caleari, ki sta imela prostore na kraju, kjer je danes uprava in centralni obrat Jelovice.

Četrto škofjeloški lesni obrat pa je bil v Boddovljah, kjer je podjetnik Šimic leta 1924 začel z industrijsko proizvodnjo furnirjev in vezanega lesa.

Prve parne žage in začetek izvoza

Svoji podjetji sta najhitreje razširila Dolenc in Heinrichar. V krajevem leksikonu Dravske

banovine iz leta 1937 je moč prebrati, da ima Dolenc že dve parni žagi, lasten industrijski tir in letno predela 10.000 kubikov lesa. Proizvode je prodajal doma pa tudi v Italijo, sredozemske in severnoevropske države. Heinricharjevo podjetje pa je postalo mešana družba z žagami, tovarno parketa, sušilnico in drugimi pomožnimi obrati, kjer so letno predelali 30.000 kubičnih metrov lesa. Izvažali so v Italijo, Španijo, Grčijo in Albanijo.

Povezava lesne industrije in ustanovitev Jelovice

Med drugo svetovno vojno so skoraj vse lesne obrate zasedli Nemci. Po osvoboditvi je nekdanji Calearijev obrat upravljala JLA, iz Dolenceve in Heinricharjevih tovarn pa je leta 1948 nastalo podjetje LIP Škofja Loka. Čez dve leti se je priključil LIP-u Kranj. Ko pa je ta razpadel, je nastalo podjetje LIP Trata. Šimicov obrat pa je pripadel Gorenjskemu gozdnemu gospodarstvu in leta 1948 postal samostojno podjetje.

Razdrobljenost je klicala po enotnejši in skupni poti. Leta 1954 je 27 zadrug škofjeloškega in širšega gorenjskega območja dalo pobudo za združitvo lesne industrije in leta 1955 so ustanovili Medzadružni kombinat Jelovica. Letos mineva 30 let, odkar so bile ustvarjene možnosti za hitrejši razvoj lesne industrije in s tem tudi celotnega škofjeloškega gospodarstva.

Vendar pa združevanje s tem ni bilo zaključeno. Leta 1963 sta se Jelovici priključila obrtno podjetje Mizar Gorenja vas in mizarška delavnica sovodenjskega Kombinata, čez sedem let pa še LIK Kranj. Pridružila sta se tudi kranjska tovarna rolet in LIP Preddvor.

Nova tovarna za proizvodnjo vrat na Trati.

JELOVICA

Jelovica pa je bila še nadalje pobudnik povezav. Prav v Jelovičinih družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih je bila dana pobuda za združitve gozdarstva in lesne industrije Gorenjske, kar je bilo leta 1974 tudi uresničeno.

Jelovica danes

Jelovica je danes moderna lesna industrija. To dokazuje podatek, da v Jelovici izdelajo 15 odstotkov slovenskega in 8 odstotkov jugoslovanskega stavbnega pohištva. Seveda pot do tega ni bila lahka. V zadnjih 30 letih je bilo treba veliko narediti, se marsičemu odreči in marsikaj potrpeti. Delovni prostori so bili v začetku bolj ali manj zasilni, delalo se je ročno, danes pa so vse tovarne v okviru Jelovice nove in z veliko sodobne opreme.

Prav ob 30-letnici bodo predali namenu tri nove velike investicije, v zadnjih letih pa so namreč zgradili več kot 20.000 kvadratnih metrov novih proizvodnih prostorov — tovarno vratnih kril v Škofji Loki, nadomestni objekt v Preddvoru in nov sodobni računalnik.

S tem bodo še izboljšali proizvodni program, ki je že sedaj zelo pester. V 11 obratih 1300 zaposlenih izdeluje okna in balkonska vrata, žaluzije, naoknice, rolete, notranja, vhodna in garažna vrata, pisarniške objekte, skladišča, vrtce, šole in montažne hiše.

Ugleda pa si Jelovica ni gradila le s kakovostnimi izdelki, temveč tudi kot trgovska organizacija. Stalno namreč sodeluje z grosističnimi trgovskimi organizacijami (prek njih tudi izvažajo) in gradbenimi podjetji. V zadnjem času vse več prodaja v lastnih prodajalnah. Poslovalnice s prodajnimi in razstavnimi prostori ima v Škofji Loki, Zagrebu, Osijeku, Novi Gradiški, Puli, Crikvenici, Zadru Šibeniku, Sarajevu, Stari Pazovi, Valjevu, Kragujevcu, Nišu, Splitu, Baru, Banjaluki in Skopju. Letno proda prek svoje trgovske mreže 85 odstotkov stavbnega pohištva, ki ga izdelava v svojih tovarnah.

Posebne pomena je tudi izvoz. Zahtevno zahodnonemško tržišče je najprej sprejelo njene izdelke. Oprema olimpijskega naselja v Münchnu je vsekakor ponos Jelovice. Svoje izdelke izvažajo tudi v Avstrijo, Sovjetsko zvezo in druge države. Zelo pomemben je izvoz v Italijo in dežele Bližnjega vzhoda ter arabske dežele, kjer prevladuje izvoz montažnih objektov.

Jelovica jutri

Če za vsa ta leta velja, da je bila želja Jelovice predvsem zadovoljiti kupca, to še bolj velja za prihodnost. Tudi v prihodnje bodo naložbe, tako kot doslej, namenjene predvsem večji proizvodnji in izboljšanju kakovosti. Najprej bodo modernizirali proizvodnjo oken s sušilnico in prerezovalnico, kar bo omogočilo varčnejšo porabo surovin, uporabljati pa bo moč tudi nekatere nove materiale. Celotna proizvodnja bo temeljila na domačih surovinah. V celotnem podjetju pa bodo posodabljali opremo, da bodo tako povečali produktivnost in konkurenčnost na domačem in tujem trgu. Čeprav je izvoz v Jelovici v zadnjih letih nekoliko nazadoval, to ne pomeni, da Jelovica ni izvozno usmerjena. Prizadevali si bodo ostati na sedanjih tržiščih ter pridobiti še nova. Zlasti bodo skušali izvažati v dežele izvoznice nafte, kjer so že uspeli s svojimi izdelki, saj so bili kupci z njimi zelo zadovoljni.

Še naprej bodo, tako kot doslej, namenjali veliko skrb socialni varnosti delavcev. Stanovanjska vprašanja bodo še naprej reševali sproti, imajo urejene možnosti za letovanje na morju in v planinah, urejeno imajo družbeno prehrano in zdravstveno varstvo.

V celoti gledano lahko ob 30-letnici Jelovice zapišemo, da ni bojazni, da se ta prizadeven kolektiv kljub trenutnim težavam v nekaterih tozidih ne bi uspešno razvijal še naprej.

V Preddvoru so zgradili tovarno vratnih podbojev.

Delo na terminalu v računskem centru.

Združena lesna industrija Tržič
TOZD ŽAGA - TOZD ZABOJARNA - TOZD POHIŠTVO - TOZD TAPETNIŠTVO

V SALONU POHIŠTVA DETELJICA V BISTRICI
PRI TRŽIČU

**RAZPRODAJA OPUŠČENIH
PROGRAMOV IN VZORCEV MASIVNEGA
POHIŠTVA**
od 29. 8. do 7. 9. 1985

Izkoristite priložnost ugodnega nakupa!

veletrgovina
ŠPECERIJA
bled

Cenjene stranke obveščamo, da bomo našo
RIBARNICO v Radovljici 5. septembra 1985 preselili v
nove prodajne prostore v Cankarjevo ulico št. 62

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO
Ribarnica odprta vsak delovni dan

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja pri SUKNU,
TOZD Tekstilna tovarna Zapuže in DSSS objavljamo naslednjo
prosta dela in naloge:

1. SALDOKONTIST v finančno rač. sektorju	1 delavka
2. SKLADIŠČNIK SUROVIN	1 delavec
3. STRUGAR	1 delavec
4. REZKALEC	1 delavec
5. KURJAČ VISOKOTLAČNIH KOTLOV	2 delavca
6. MAZANJE STROJEV IN TRANSPORT
V TKALNICI	1 delavec
7. ČIŠČENJE MIKALNIKOV IN TRANSPORT V
PREDILNICI	2 delavca
8. MEŠANJE V PREDILNICI MIKANE PREJE	1 delavka
9. PREDENJE V PREDILNICI ČESANE PREJE	5 delavk

Za opravljanje navedenih del morajo kandidati izpolnjevati
naslednje posebne pogoje:

- pod 1: — dokončana srednja šola ekonomske smeri,
— 1 leto delovnih izkušenj;
- pod 2: — dokončana šola za prodajalce,
— moški,
— zaželen opravljen izpit za skladiščnika;
- pod 3: — dokončana šola kovinarske smeri — strugar;
- pod 4: — dokončana šola kovinarske smeri — rezkalec;
- pod 5: — dokončana šola kovinarske smeri oz. elektro smeri
4. stopnje
— opravljeni tečaj za kurjača visokotlačnih kotlov oz.
možnost pridobitve usposobljenosti za kurjača visokotlačnih kotlov;
- pod 6: — moški,
— dokončanih 8 oz. 7 razredov osnovne šole;
- pod 7: — moški,
— dokončanih 8 oz. 7 razredov osnovne šole;
- pod 8: — dokončani skrajšani program za strojno predico oz.
7 razredov osnov. šole;
- pod 9: — dokončani skrajšani program za strojno predico oz.
7 razredov osnov. šole.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim
delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom, razen pod tč.
1. (nadomeščanje delavke, ki je na porodniškem dopustu).

Kandidati naj proučijo z dokazilom o izpolnjevanju pogojev
pošljejo na naslov:
SUKNO Zapuže, splošno-kadrovski sektor, Zapuže 10/a, 64275
Begunje.

Rok za oddajo prošnje poteče 8. dan po objavi.

O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po
končani objavi.

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

Za potrebe Sektorja skladiščenja in transporta ponovno objavljamo

DN VODENJE SKUPINE PREVZEMA BLAGA

Pogoji:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe tehnične, ekonomske ali organizacijske usmeritve s 3 leti delovnih izkušenj,
- primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti,
- tromesečno poskusno delo.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pisne prijave z dokazili sprejema Kadrovski sektor, oddelek za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6, v 15 dneh po objavi.

PLANIKA

PLANIKA KRANJ

Razpisna komisija DS TOZD Blagovni promet
razpisuje dela in naloge

VODENJE TOZD BLAGOVNI PROMET

Za vodjo TOZD je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev,
predpisanih v č. 511 Zakona o združenem delu, izpolnjuje še
naslednje pogoje:

1. da ima eno izmed visokošolskih izobrazb ekonomske smeri,
2. da ima 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delih in
nalogah v proizvodnji obutve, v komercialni, finančno-računovodski službi, splošni službi ali organizacijski službi,
3. da obvlada nemški ali angleški jezik,
4. da ima zunanjetrgovinsko registracijo,
5. da se zavzema za uveljavljanje samoupravnih odnosov.

Pisne ponudbe sprejema kadrovski oddelek kombinata Planika Kranj, Savska loka 21, v 15 dneh po objavi razpisa v zaprti kuverti z oznako »Vodenje TOZD blagovni promet«.

TOKOS TRŽIČ p. o.
TRŽIŠKA TOVARNA KOS IN SRPOV — TRŽIČ

Na podlagi 66. člena statuta razpisuje delavski svet delovne organizacije dela in naloge

1. RAČUNOVODJA

Pogoji: višja izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj ali srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in nalogah.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še druge, z zakonom ali družbenim dogovorom o izvajanju kadrovske politike v občini Tržič predpisane pogoje. Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: TOKOS Tržič, Cankarjeva 9. O izidu jih bomo obvestili v 30 dneh po izbiri.

DELFIN
vam nudi
bogato
izbiro
**SVEŽIH IN
ZAMRZNJENIH
RIB**

**NAROČITE SE NA
GORENJSKI GLAS!**

Kadrovska komisija SŽ — Tovarne vijakov PLAMEN Kropa p. o.

objavlja na podlagi 28. in 29. čl. pravilnika o medsebojnih delovnih razmerjih naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJA TEHNIČNE PRIPRAVE DELA

za vodenje oddelka (konstrukcija, tehnologija, operativna priprava proizvodnje)

- Pogoji: — visokošolska izobrazba strojne smeri,
— 5-letne delovne izkušnje v kovinsko-predelovalni industriji,
— zaželeno znanje tujega jezika.

2. STROJNI KLJUČAVNIČAR (več delavcev)

za opravljanje del in nalog v orodjarni in vzdrževanju

- Pogoji: — poklicna kovinarska šola,
— zaželeno delovne izkušnje.

3. STROJNI DELAVEC (več delavcev in delavk)

za opravljanje del in nalog urejanja in posluževanja strojev v proizvodnji

- Pogoji: — nekvalificirani oziroma polkvalificirani delavci,
— možna je priučitev.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili pošljejo v 20 dneh po objavi. Natančnejše informacije lahko dobite osebno ali po telefonu 064 79-461 — kadrovska služba.

SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA KRANJ Stritarjeva 5

Delavski svet DO razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DO

Pogoji: — višja strokovna izobrazba pravne, ekonomske ali gostinske smeri in 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah ali — srednja strokovna izobrazba gostinske smeri in 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah.

Kandidati morajo biti družbenopolitično razgledani, imeti morajo ustvarjalen odnos do samoupravljanja ter organizacijsko-vodstvene sposobnosti.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh po objavi na naslov Samopostrežna restavracija Kranj, Stritarjeva 5, s pripisom »za razpis«.

GORENJSKA OBRATNA ZADRUGA KRANJ Likožarjeva 1 a, Kranj

Kadrovska komisija objavlja prosta dela in naloge:

KOMERCIALNEGA REFERENTA

Pogoj: srednješolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri.

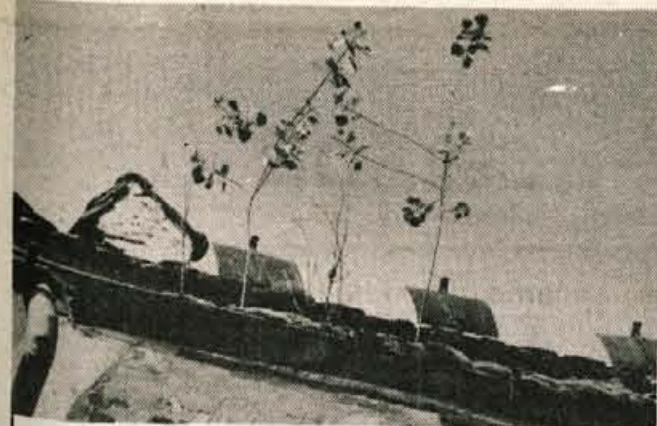
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (od 3—5 mesecev).

Možnost zaposlitve za nedoločen čas.

Prednost imajo kandidati, ki bodo takoj prevzeli dela in naloge.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh na naslov: Gorenjska obrtna zadruga Kranj, Likožarjeva 1 a, 64000 Kranj.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v osmih dneh.

Pohvaliti je treba naše občinske može za zaporo starega dela mesta Kranja. Kranjčani si zdaj brez skrbi pred avtomobili ogledujejo izložbe in hodijo po nakupih. Toda — nevarnost preti z višine. Streha hiše v Prešernove ulice 16, to je med Galanterijo in Jugoplastiko, se lahko vsak trenutek zruši mimooidočim na glavo. Tudi stari zarjaveli in na mnogih mestih preluknjani žlebovi ne služijo več svojemu namenu. V njih je prostor le še za pravi mali »drevored« kot je bistro pripomnil eden mimooidočih, ko je nastajala fotografija.

Delovna skupnost uprave za družbene prihodke upravnih organov občine Škofja Loka preklicuje objavo prostih del in nalog davčnega izvršitelja, objavljenih v Gorenjskem glasu, 30. avgusta, 1985.

DELFIN
VAS VABI NA RIBJE SPECIALITETE

MALI OGLASI
tel.: 27-960
cesta JLA 16

aparati, stroji
Prodaj TRAKTOR pasvali, tip 965, moč motorja 30 KM. Traktor je v brezhibnem stanju. Cena po dogovoru. Raztresen, Lučine 32, Gorenja vas 11106
Prodaj IZRUVAC za krompir. Antonija Hafner, Šutna 48, Žabnica 11107
Prodaj ohranjen SILOKOMBAJN MEX II. Franc Podpaskar, Dovžanova pot 5, Kokrica, Kranj 11108
TELEVIZOR grundig, barvni, 56 cm, star 8 let, obnovljen ekran, prodaj za 58.000 din. Telefon 22-996 11109
Ugodno prodaj iskra GRAMOFON gramofon. Cerklje 285 11110
Prodaj IZRUVAC za krompir lanc 20. Zalog 42, Cerklje 11111
Prodaj SANSUI receiver 50 W in 2 x 100 ZVOČNIKE, cena 10 SM. Telefon 41-076 10099
Prodaj MOTORNO ŽAGO homelite 350, rezilo 50 cm, za 50.000 din. Telefon 89-109 popoldan 11159
Prodaj TRAKTOR zetor 52 11, nov in GOZDARSKO VITLO tajfun enobensko. Lanišek, Laniše 10, Kamnik, tel. 061/832-813 11160

gradbeni mat.
PEČ za etažno centralno EMQ central 2000, novo, prodaj. Telefon 57-085 11120
STREŠNO OKNO pural, 120 x 85, novo, prodaj. Podobnik, Šenčur, Kranjska c. 22 11121
Ugodno prodaj HRASTOVE PLOHE. Berčič, Tomičeva 25, Kranj 11122
Prodaj BETONSKI BLOK 20 x 30 x 40 cm, približno 350 kosov. Telefon 70-384 11123
Prodaj 1,5 m³ suhih MACESNOVIH PLOHOV. Ogled v Križah 50 11124
Prodaj približno 2 m³ belega FASADNEGA PESKA »Sostros. Podjed. Srednja vas 63, Šenčur 11125

živali
Prodaj KRAVE po telitvi, dobre mlekarice. Kalan janko, Zg. Besnica 74 11117
Prodaj PUJSKE, težke okrog 20 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 11157
Prodaj eno leto stare KOKOŠI nesnice in KOKOŠI ZA ZAKOL. Cegelnica 1, Naklo 11162
Prodaj 15 mesecev staro TELICO. Antonija Hafner, Šutna 48, Žabnica 11112
Prodaj dve 7 dni stari TELICI simentalki. Anton Kalan, Okroglo 11, Naklo 11113
Prodaj TELIČKO simentalko, staro 4 tedne. Zeje 16, Duplje, tel. 70-500 11114
Prodaj 7 dni starega BIKCA simentalca. Podbrezje 3, Duplje 11115
Prodaj KRAVO simentalko, drugi breg. Iskra, Nemški rovt 24, Bohinjska Bistrica 11116
Prodaj KRAVO frizjko po izbiri. Kortno 22, Bled 11117
Prodaj KRAVO, tri mesece po telitvi in 4 leta staro brejo KOBILO haflinger, z rodovnikom. Ogled po 18. uri Nemški rovt 7, Bohinj 11118
Prodaj KONJA, za 320.000 din, uporaben za vsa dela in šport. Žerovca, Želeška 9, Bled 11119

Ugodno prodaj 410-litrsko ZAMR-ZOVALNO SKRINJO gorenje. Ogled po 18. uri. Jan, Župančičeva 33, Kranj 11128
Prodaj NOVO LITOŽELEZNO KOPALNO KAD 150 cm. Telefon 47-092 11158
ŠTEDILNIK küppersbusch, rabljen eno leto, prodaj za 20.000 din. Telefon 77-319 dopoldan 11163

stanovanja

Kupim starejše eno ali dvosobno STANOVANJE v Kranju ali Škofji Loki. Šifra: Dboer plačnik 11143
Mlajši par z enim otrokom, išče enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v Škofji Loki ali okolici. Nudimo predplačilo. Milena Fras, Frankovo naselje 170, Škofja Loka 11144
Samska ženska išče opremljeno SOBO z uporabo kopalnice v Kranju. Šifra: Redno plačevanje 11145
Zakonca brez otrok iščeta STANOVANJE na relaciji Jesenice—Kranj. Telefon 064/83-161 ali 81-846 popoldan 11146
Zamenjam dvosobno STANOVANJE na Planini za dvosobno z dvema kabinetoma. Telefon 38-168 11147

posesti

Zdomec kupi ZAZIDLJIVO PARCELO na relaciji Poljane—Gorenja vas—Hotavlje. Telefon 061/722-833 10963

razno prodaj

Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK, rjav zamet. Prezelj, Podlubnik 152, Škofja Loka 11094
Prodaj dve dobro ohranjeni moški rogovi KOLESI. Telefon 25-433 11095
ROVOKOPALEC lipher 0.350, DYNAMO siemens 220 V, 2000 kosov rabljenih klasičnih ZIDAKOV, prodaj. Telefon 70-186 od 20. ure dalje 11096
Prodaj SADIKE dišečih vrtnih ŠMARNIC. Informacije po tel. 064/60-030 po 15. uri 11097
Prodaj rogovo KOLO sprint, na 12 prestav, otroško POSTELJICO z jogijem in ŠPORTNI VOZIČEK. Zdene Pergar, Mlakarjeva 38, Šenčur 11098
Prodaj gumijasti LEŽALNI BLAZINI za napihniti. Telefon 75-796 popoldan 11099
Prodaj POROČNO OBLEKO št. 40, primerno za nosečnice ali močnejšo postavo. Telefon 45-247 11100
GLASBENI CENTER HI-FI gorenje, star eno leto, klasično KITARO in HARMONIJS s sedmimi registri, nujno prodaj. Emil Djedovič, Potoče 27 pri Preddvoru 11101
Prodaj 0,5 ha SILAŽNE KORUZE. Vopovlje 19, Cerklje 11102
Prodaj KNJIGE za III. in IV. letnik srednjega usmerjenega izobraževanja. Telefon 23-112 11103
Prodaj GARAŽO v Vrečkovi ulici v Kranju in PARCELO, 300 m² pri Umagu; GLASBENI STOLP pioneer, LIKALNI STROJ siemens in PLETILNI STROJ singer. Telefon v oglasnem oddelku. 11104

Prodaj belo in črno GROZDJE, 70 din za kg. Informacije po tel. 067/76-409 11105
Prodaj TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 2,5 kW, 80-litrski BOJLER, KAMIN in GUME za Z-101. Telefon 25-923 popoldan 11001
SVEŽA JAJCA lahko spet dobite vsak dan. Oman, Zminec 12, Škofja Loka 11154
Prodaj GOBELIN »Pastorale«. Marija Jaklin, Kranj, Jaka Platiše 5 11155
Prodaj 100 GAJBIC, Cerklje 97 11156

zaposlitve

KOVINOSTRUGARJA, redno zaposlim. Škorc, Frankovo naselje 42, Škofja Loka 10974
HIŠNI SVET Moše Pijadeja 13 v Kranju potrebuje KURJAČA za kurilno sezono 1985/86. Imeti mora opravljen tečaj za kurjenje v pečeh na premog. Prijave pisemne ali po tel. 21-727 11149
Tako zaposlim SNAŽILKO za dve do tri ure dnevno popoldan. Telefon 24-148 od 6. do 14. ure 11150

Interesenti za pobiranje krompirja naj se v torek in sredo zglasijo v Orehovljah 13 pri Kranju zaradi dogovora!

kupim

Kupim IZKOPALNIK krompirja. Franc Pogačnik, Nemilje 11, Zg. Besnica, tel. 40-682 11129

lokali

Iščemo POSLOVNE PROSTORE s telefonom v Kranju. Ponudbe pod: Takoj 11148

PRIREĐITVE

GOSTIŠČE DRAGA Begunje priredi 7. 9. ob 18. uri VRTNO VESELICO. Igra ansambel TINCA. VABLJENI! 11152

Ansambel JEVŠEK igra vsak dan na SEJMU VINA v LJUBLJANI 11164

OBVESTILA

GRADITELJI! 50 tipkanih načrtov za stanovanjske hiše, prizidke, nadzidave, gospodarska poslopja, delavnice, po najboljši ponudbi naročite po tel. 061/322-502 11151

OSTALO

Karolinci Jakun, Dežmanova 10, čeprav malo pozno, vendar se iz srca zahvaljujem, da mi je v moji hudi boleznij pripeljal zdravnika in nudila pomoč. Rezka Cander, Dežmanova 16, Kokrica 11153

Vsa sreča je pri nas minila, ko tebe, draga mami, zemlja je pokrila. Vse bolj osamljena so naša pota, odkar v preranem grobu počivaš, ljuba mami, ti.

4. septembra bo minilo leto dni, ko nas je po dolgi in težki boleznij v 48. letu za vedno zapustila ljubljena žena in mami

PAVLCA MRKUN
roj. ULČAR iz Šenčurja

Vsem, ki ste jo ohranili v spominu, ki obiskujete njen prerani grob, polagate cvetje, prižigate sveče in celo skrbite za njen grob, vsem iskrena hvala!

MOŽ LOJZE IN SINOVA JANKO IN SLAVKO

Ob bolečij in prerani izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, brata in strica

FRANCA VILFANA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam ob teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, podarili venice in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred in poslovilne besede, pevcem za petje žalostink, sodelavcem Jelovice Škofja Loka in Kolinske Ljubljana.

SE ENKRAT VSEM ISKRENA HVALA!

ŽALUJOČI: žena Milka, sin Franci z družino, hčerki Urška in Polona ter drugo sorodstvo
Škofja Loka, 28. avgusta 1985

ZAHVALA

Ob bolečij izgubi drage mame, stare mame, babice in prababice

LEOPOLDINE ŠTERN
Bitnčove mame s Huj 27

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, vsem, ki so sočustvovali z nami in darovali toliko lepega cvetja. Posebna zahvala dr. Beleharju in tudi vsem sodelavcem Tekstilindusa — Predilnica za podarjeno cvetje, posebno pa najbližjemu sodelavcu Ivu. Prav tako iskrena hvala č. duhovščini za lep pogrebni obred in pevcem za lepo petje.

V IMENU VSEH NJENIH SIN JANEZ

ZAHVALA

Ob bolečij in nenadni smrti dragega moža in očeta

LADA BOHNECA

se zahvaljujema vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nama v teh težkih trenutkih pomagali, mu darovali cvetje ter izrazili sožalje. Zahvaljujema se tovarni Sava Kranj in pevcem ter govorniku za poslovilni govor in tudi duhovniku za lep pogrebni obred. Še enkrat lepa hvala vsem, ki so nama pomagali in ga pospremili na njegovij mnogo prerani zadnji poti.

ŽALUJOČA: žena Cilka in hčerka Tanja ter drugo sorodstvo

Grad pri Cerkljah, 23. avgusta 1985

ZAHVALA

Ob bolečij izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tete

KATARINE ROZMAN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za podarjeno cvetje. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje in jo v velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Černetu za dolgotrajno zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za petje žalostink, zastavonošema, Špeceriji Bled za podarjeno cvetje ter delavcem Komunalne službe.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Sp. Lipnica, 24. avgusta 1985

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedi, praded, brat in stric

FRANC JAKOPIČ
iz Žiganje vasi 47

K večnemu počitku smo ga spremili v torek, 27. avgusta 1985, na pokopališče v Preski pri Medvodah

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spoštovali, ga imeli radi in mu kakorkoli v življenju pomagali.

ZA NJIM ŽALUJEJO DRUŽINE: Jakopič, Trampus, Kern, Resman, Škrjanc, Dovžan in drugo sorodstvo

Žiganja vas, Žlebe, Medvode, Kokrica, Novaki, Ljubljana

Sporočamo žalostno vest, da je v 87. letu starosti umrla

PAVLA JANKOVIČ
roj. GRAISER

Od nje se bomo poslovili v sredo, 4. septembra 1985, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

VSI NJENI

Kranj, 1. septembra 1985

Ugodno prodaj malo rabljeno PEČ za etažno centralno ogrevanje TVT central, 17 K. Jelenc, Kovor 92, Tržič 11126
ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika), trajnožarečo PEČ in knjižno OMARO z regali, vse rabljeno, prodaj. Telefon 24-351 — int. 33-58 dopoldan 11127

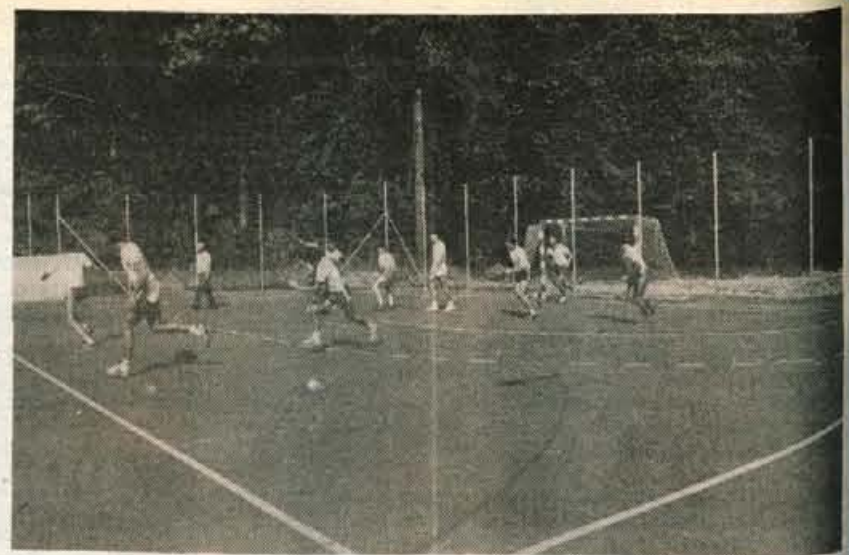
Vesel struževski praznik

V soboto so v Struževem odprli 1400 kv. metrov veliko asfaltno igrišče za košarko, rokomet, mali nogomet — Denar so zbirali krajanji s samoprispevkom, del pa so prispevale tudi delovne organizacije — Igrišče je veljalo 1,7 milijona novih din, gradilo pa SGP Gradbinec

Kranj — Končno! so skoraj vsi v Struževem vzkliknili, ko so izvedeli, da je večnamensko športno igrišče narejeno — ali bolje rečeno — skorajizgotovljeno. Nekaj malenkosti namreč še manjka, predvsem je treba urediti nasip, da ne bi bližnja Sava spodjedala igrišča. Minulo soboto so si na otvoritvi igrišča Struževčani lahko ogledali, kaj je bilo zgrajenega v zadnjih dveh letih, odkar so lani začeli delati. Okoli 1400 kvadratnih metrov velika asfaltna površina je namenjena za igranje košarke, odbojke, malega nogometa, rokomet in tenisa, igrišče pa je obdano z visoko mrežo, ki preprečuje uhajanje žoge. Ko so pred petimi leti v Struževem preudarjali, kje naj bi stalo igrišče, so omahovali med tremi lokacijami, nazadnje pa izbrali najustreznejšo pri Savskem drevoredu,

Janez Šumi reže trak — Čeprav škarje niso bile ravno nabrušene, pa je po nekaj poskusih Šumiju le uspelo simbolično odpreti igrišče.

Prva tekma — Na vročem soncu so se štiri in mladi Struževčani pomerili v nogometu ob obilnem pretakanju znoja in bodrenju gledalcev — rezultat pa tako ali tako ni pomemben.

lu pa so še posebej pomagali krajanji Struževga. Na otvoritvi so igrišče najprej preskusili v prijateljski tekmi v malem nogometu »mladi in stari« ter tako simbolično potrdili, da je igrišče namenjeno vsem krajanom ne glede na starost. Sicer pa bo za

športni program, kot je v nagovoru ob otvoritvi dejal Igor Slavec, skrbela športna sekcija, kasneje pa športno društvo. Krajan Janez Šumi pa je simbolično prerezal trak in s tem izročil igrišče športnikom in rekreativcem.

L. M.

Prvi strel, prvi met — Ta čast je pripadla Francki Tronkar, Janezu Šumiju in Petru Ribnikarju, predsedniku sveta KS Struževo.

kjer je na velikem travniku možno dograditi še balinišče, teniško igrišče, postaviti slačilnice s šrambo za športne rekvizite in podobno.

Gradnje igrišča so se v Struževem leta 1980 lotili z 92 milijoni starih dinarjev na žiro računu. Denar so zbrali krajanji s samoprispevkom. Zapleti z lokacijo, ugotavljanjem trdnosti terena in drugimi težavami so odmikali začetek gradnje, manjšala pa se je tudi vrednost zbranega denarja. Za dokončanje je bilo treba zbrati še nekaj deset starih milijonov, tako da je celotna investicija vredna 170 milijonov starih dinarjev. Dodatno so k tej vsoti prispevale še delovne organizacije Ikos, Exoterm, KOGP, Gradbinec, Livarna Belančič, krajevna skupnost Struževo in tudi občina Kranj. S prostovoljnim delom in prispevki v gradbenem materia-

S čolnom na otvoritev — Ne samo za šport, tudi za veselo zabavo imajo smisel v Struževem, saj so se do igrišča mladi in manj mladi spustili po Savi navzdol z 11 metrov dolgim odsluženim, a povsem zanesljivim gumijastim čolnom.

Na Ledinah so sklenili poletno smuko Snežna oaza pod Skuto

Konec minulega tedna so še zadnji smučarji letos vijugali po ledeniku pod Skuto — Pohvale srbskih in slovenskih gostov — Kranjska koča na Ledinah odprta le še do sredine septembra

Ledine — Pod severnim ostenjem Skute, dobrih 1700 metrov visoko, leži edini ledenik v Kamniških Alpah. Tod se širok snežni jezik steguje proti Ledinam oziroma Vodnam, kot kraju pravijo domačini. Niti letošnje suho in vroče poletje ga ni moglo toliko stali, da na njem ne bi bilo moč smučati.

Poletna smuka na ledeniku je posebno zaživila po 1977. letu, ko je kranjsko planinsko društvo odprlo Kranjsko kočo na Ledinah. K njej se je v poldrugi uri hoje moč povzpeti od spodnje postaje tovarne žičnice, do katere pripelje gozdna cesta od Zgornjega Jezerskega mimo Planšarskega jezera.

Po dobro nadelani in označeni Lovski poti se je minuli petek zjutraj dvigalo h koči precej smučarjev. Komaj so prispeli vanjo, že so si nadeli smučarsko obleko in obutev, na zgornji postaji tovarne žičnice vzeli svoje smuči in pohiteli k

ledeniku, do katerega je še pičle četrt ure hoje.

Med prvimi so bili člani Smučarskega društva Valentin Vodnik iz Ljubljane. »Deset nas je prišlo,« je povedal trener Iztok Mihevc in dodal: »Dva trenerja bova od petka do nedelje na snegu urila osem otrok. Mi smo prvič tukaj; drugi, ki so že smučali na Ledinah, so pohvalili tukajšnjo smuko, zato upamo, da bo tudi nam všeč. Za sedanjno vadbo smo se odločili, ker aktivni smučarji ohranijo stik s snegom le, če smučajo poleti.« Da ga poletna smuka zelo miha, je izjavil tudi osemletni Iztokov varovanec Tomaž, a do zdaj zanjo še ni imel priložnosti.

Zadovoljni na snegu

Do petka so snežno oazo pod Skuto že dodobra spoznali nekateri drugi smučarji. S skupino 17 članov SK Rtanj iz Beograda je prišel

Kaj je lepšega od poletne smuke, zato hitro še enkrat z vlečnico gor...

tudi Milan Grujić, ki je dejal: »Pod vodstvom treh trenerjev smuča 14 naših otrok med 26. in 30. avgustom na tukajšnjem smučišču. Za ta letni čas so snežne razmere izvrstne, zato smo vsak dan smučali vsaj po pet ur. Tako kot z rezultati treninga smo zadovoljni tudi z nastanitvijo in postrežbo v domu, kamor smo prišli prvič. Lansko poletje smo smučali v Avstriji, kamor pa je pot daljša in dražja.« Kot so dodale beograjske smučarke Nadjka, Marija in Maša, jih je lepota Ledine in okolice tako navdušila, da bi še ostale tukaj. Gotovo bodo še prišle in s seboj pripeljale tudi znanke.

Smuko na ledeniku je med drugimi pohvalil Marjan Stele iz Kamnika, ki je tokrat pomagal beograjskim smučarjem pri treningu, že prej pa je spremljal tri skupine kamniških smučarjev. »Ledine so primerne za vadbo smučarske tehnike in uvajanje mladih v tekmovalno smučanje,« je ocenil. »Letos smo imeli dobre razmere za vadbo, le v najhujši vročini je bil sneg nekoliko premehak. Prav pa bi nam prišel manjši raven prostor v bližini koč za vadbo na suhem.«

Sredi dne so na smučišče prispeli mariborski smučarji. »Letos smo že drugič tukaj,« je izjavil Igor Popenko iz SK Branik v Mariboru in povzel: »Dva trenerja sva pripeljala 21 cicibanov in mlajših pionirjev. Če bo tako kot doslej, bo kar v redu.« Trenerjevim besedam pa so enajstletniki Jan, Marko, Peter,

Aleš in Vasja hitro pristavili, da so na Ledinah postali že pravi smučarji; všeč jim je svež gorski zrak, za sneg nimajo pripomb, le vlečnica se jim zdi počasna.

Skrb za goste

Žičničar Alojz Rabotin iz Kranja, ki je bil letos že šestič na Ledinah, nam je povedal, da je vlečnica delovala vse poletje brez zastojev. Ob skrbi za njeno brezhibnost in za red na smučišču mu je poletje mimogrede minilo. In spet je prišel

dan, ko je treba razdreti in pospraviti montažno žičnico do prihodnje sezone.

»Konec tega tedna so nas obiskale zadnje smučarske skupine letos,« je povedala oskrbnica koč Majda Bohinc iz Kranja. »Za prvi teden septembra so se sicer najavili tržaški smučarji, vendar ne bodo prišli.«

Kljub odpovedim nekaterih prej najavljenih skupin smo imeli vse poletje dovolj obiska. Junija in julija so bili v koči v glavnem smučarji, avgusta pa so se jim pridružili planinci. Na dan smo imeli okrog 50 stalnih gostov, kar ustreza zmogljivostim koč. Promet je bil nekoliko manjši od pričakovane in tudi zaslužek ne bo večji od lanskega.«

Večina gostov je bila pri njih zadovoljna, kot je ocenila oskrbnica. Zaradi obilice dela in napetosti v gneči je sicer včasih prišlo tudi do ostrejšega opozorila nediscipliniranim obiskovalcem, kar pa le malo kdo ni mogel ali hotel razumeti.

Za oskrbnico Majdo, kuharico Marico Pogačnik in Marijo Vidmar ter pomočnico Vero Mežek se izteka naporno poletno delo na Ledinah. Koliko skrbi so imele, pove že podatek, da se je v knjigo gostov vpisalo od druge polovice junija do konca avgusta prek 1200 obiskovalcev, še enkrat toliko pa se jih najbrž ni. Koča bo predvidoma odprta le do sredine septembra, saj ji že primanjkuje pitne vode.

S. Saje

Od Kranjske kočice na Ledinah je do ledenika pod Skuto le pičle četrt ure hoda.

... pa spet vijuga sem in vijuga tja v dolino.

Foto: S. Saje